

Odilon-Gbènoukpo Singbo

OLUJA ĆE PROĆI...

S Kristom kroz korizmenu svakodnevicu

Odilon-Gbènoukpo Singbo

OLUJA ĆE PROĆI...

S Kristom kroz korizmenu svakodnevicu

Zagreb, 2011.

Izdaje i odgovara: Odilon-Gbènoukpo Singbo

Lektura: Maja Jaklenec i Nikolina Klemenčić

Grafička priprema: Tangir, Samobor

Tisak: Tiskara Petravić, Strmec Samoborski

Umjesto uvoda

Svaki hrvatski katolički vjernik zna da je naslov ove knjižice riječ ohrabrenja onog koji je čitavim svojim životom živio u pouzdanju i predanju Bogu: „*U tebe se Gospodine uzdam!*“. Svjestan da je život vjernika uvijek pred izazovima svjetskih oluja i pod prijetnjom mogućih brodoloma, naš blaženik Alojzije Stepinac nas ohrabruje: „***Oluja će proći, a Bog ostaje zauvijek***“. Korizma je vrijeme u kojem posebno s Kristom u svakodnevici iskusimo tu činjenicu. Četrdeset dana u olujnoj pustinji raznih životnih prigoda. No, bitno je imati u svemu pogled usmjeren prema križu.

S Isusom krenimo na križni put, na put raznih kriza, ali na put života. Bez obzira na oluje, bacimo se u njegove ruke, krenimo s našim brodovima. No, ne zaboravimo savjete sv. Petra Krizologa: „Kada mudri kormilar odveže svoj brod i isplovi na more, ostavlja iza sebe svoj dom, ženu, dijete i domovinu, okreće svoj duh, tijelo i sav se predaje napornom putovanju kako bi prebrodio nemirno more i sretno uplovio u luku bogatu darovima. Stoga krenimo i mi, braćo, na put trpljenja, na more posta, na četrdeset dana dugi put, odvežimo brod našega života od svjetovnih obala. Odrecimo se briga našega svjetovnog doma, razvijmo na drvu križa svoja jedra duha i neka se naš brodić osnaži čvrstim konopom vrlina, mudrim veslima i kormilom odricanja.“ To je bit Korizme.

Ova knjižica ne daje nam neke mudrosti na tom brodiću, nego samo kratka razmatranja za svaki dan, bez obzira na liturgijska čitanja, ali polazeći od Svetog Pisma i naših ljudskih iskustava s obzirom na Božju riječ. Nije, dakle, knjiga nekih teoloških i pametnih promišljanja. Ona želi biti samo od pomoći običnom vjerniku koji slijedi put trpljenja u jednostavnosti svog svakodnevnog života. Ona nam nudi male poticaje kako bi nam Korizma bila ispunjenija i plodonosnija. Vodi nas na put samospoznaje, otkrivanja i shvaćanja drugih pod vidom vječnosti. Želi da svaki dan i svako naše djelo budu ispunjeni Kristovim blagoslovom i mirom.

Svatko se svaki dan suočava s životnim olujama, manjim ili većim. No, to nas ne smije zatvoriti u nesreću, nego nam treba postati pri-

lika za psihološko-duhovni rast. U svakodnevnoj borbi, potrebno je birati život, ljubiti Boga i bližnjega, pa i onog neprijatelja u nama i izvan nas. To je poziv ove knjižice za korizmenu svakodnevicu. Može se pročitati neprekinuto, ali što će se tada od nje pamtiti za konkretnu korizmenu praksu za svaki dan? Bit će od veće koristi ako je se čita prema rasporedu dana, ali još više koristi ako svaki tekst postane prilika za nekoliko minuta osobne meditacije u Korizmi. Ova knjižica želi biti samo prijateljica na putu Korizme s Kristom. Ponavljam, ne sadrži nikakvu mudrost ni velika znanja! No, ako nekome pomaže makar samo jedan tekst od ovih četrdeset i pet za dublje razmišljanje o sebi i svojoj vjeri, onda moj trud nije bio uzaludan!

Ovo je vrijeme Korizme, i ne zaboravimo: „Podaj, čovječe, siromahu zemlju da ti se u nebu vrati. Podaj kunu da nebo zadobiješ, daj mrvicu kruha, da ti se sve vrati. Podaj siromahu da ti se udijeli, jer što njemu daješ, dat će ti se, a što njemu ne daš, oduzet će ti se.”(Sveti Petar Krizolog)

Neka te prati snaga Božjeg Duha! Sretan put s raspetim Kristom!

Vrati se i budi slobodan!

„Al' i sada - riječ je Gospodnja - vratite se k meni
svim srcem svojim posteć', plačuć' i kukajuć'.”

Razderite srca, a ne halje svoje!

Vratite se Gospodinu, Bogu svome,

jer on je nježnost sama i milosrđe,

spor na ljutnju, a bogat dobrotom,

on se nad zlom ražali (...) Neka mole:

„Smiluj se, Gospodine, svojem narodu!

Ne prepusti baštine svoje sramoti, poruzi naroda.

Zašto da se kaže među narodima: Gdje im je Bog?”

(Jl 2, 12-13.17)

Gdje im je Bog?” - pitanje je koje vjernik može čuti od neprijatelja u nekom teškom trenutku. Nevjernici često govore: „Evo, svaki dan je u crkvi, a ipak mu je tako teško u životu. Gdje je taj Bog kojeg toliko štuje?” Već je psalmist u takvim uvjetima sličnim riječima molio: „Zašto da govore pogani: „Ta gdje je Bog njihov?” (Ps 115, 2).

Oko 4 stoljeća prije Krista, prorok Joel nalazio se u dramatičnim situacijama s izraelskim narodom. Prirodna katastrofa pogodila je zemlju u obliku najezde skakavaca koji su sve proždrali. Sam prorok i dalje primjećuje: „...što ostavi šaška, proždrije skakavac, što ostavi skakavac, proždrije gusjenica, što ostavi gusjenica, proždrije ljupilac” (Jl 1, 4). Joel se osjetio potpuno nemoćan, obeshrabren, bez nade, kao žrtva neshvatljivog i nemilosrdnog uništenja, što posljedično može iskorijeniti i uništiti nadu u bolju budućnost. Usudujemo se reći da se čovjek današnjice nalazi u sličnoj situaciji, posebno kad svojevrijedno, u krilu naše Majke Crkve odlučimo ulaziti u Korizmu, krenuti za Onim koji je prije nas odlučno krenuo na

put prema „katastrofi” Muke. Tako je postao žrtva smrti i uništenja nad kojima će na kraju biti pobjednik.

Nije li ulazak u Korizmu znak da smo prepoznali i da postoji nešto katastrofalno u našem životu, nešto od čega bi nas trebao spasiti naš Gospodin? Poznato nam je da se događaju velike prirodne katastrofe poput onih koje su pogodile Izraelski narod, ali postoje i one unutarnje katastrofe koje ovise o nama. Znamo, svi smo stvoreni za radost, za sreću i bila bi zaista nepodnošljiva katastrofa da najmanji među nama bude u potpunosti lišen te sreće. Ipak, svjesni smo da se ne osjećamo baš izbavljeni od te katastrofe ili smo čak već pogodeni njome, više ili manje, duboko, dramatično, mi sami ili nama dragi poznati ljudi. I prorokova riječ, riječ Korizme upućena je danas nama. Znamo da zlo, patnja i smrt na neki način prate naš život i upravo u tim situacijama treba čuti prorokov poziv: „**Vratite se Gospodinu, Bogu svome!**”

Povratak o kojem je riječ nije bijeg od problema, od kompliciranih situacija, već je to radikalno rješenje onog što je radikalno u svakoj situaciji u kojoj se radi o životu i smrti nekoga. *Činiti pokoru* ne znači uvjeravati sebe da smo krivi za sve i da nismo ništa više ni manje nego grešnici pred Bogom, da ne postoji drugi put osim samoponiženja. Isto tako, činiti pokoru ne znači potpunu suprotnost, tj. uvjeravati sebe da ništa ne ovisi o našoj osobnoj odgovornosti u situaciji promašaja i smrti u kojoj se danas nalazimo i koja nas poziva na povratak Bogu.

Korizma je, prije svega, poziv na slobodu, ali na temeljnu slobodu. A istinita sloboda se najprije sastoji od priznavanja neizmjerne Božje veličine, ali i moje vlastite veličine sina ili kćeri Božje, stvorene „na sliku i priliku” Božju. Moja sloboda zatim znači priznavanje svega onoga što me odvaja ili udaljuje od Boga, bez obzira jesam li direktno ili indirektno odgovoran za to.

Korizma me poziva na jasnoću, lucidnost. Moram se angažirati, napraviti razliku i uvid u zlo koje činim, zlo koje činim sebi i zlo koje možda doživljavam od nekoga. Sve to treba činiti pod svjetlom Onog koji mi može pomoći i sa sviješću da On želi da se svi ljudi spase te da svi dožive sreću koje nema nigdje drugdje osim u Njemu. Iako nije uvijek svako zlo posljedica naših grijeha, svjesni

smo da imamo grijeha, a grijeh je odbijanje ljubavi koju Bog ima prema nama i dobra koje On želi za nas. Zato je potrebno, usred naših životnih „katastrofa“, u ovoj Korizmi naučiti čuti prorokove riječi: „Vrati se Bogu! Odluči se za ono bitno! Odluči se za slobodu, jasnoću u sebi pred Njim! On ne prestaje nositi te, voljeti te i nadati se tvom povratku! Zato, vrati se i budi ono dijete koje ti je Otac povjerio da budeš!”

*Moja duša u tvome krilu počiva
Na tvom dlanu ja živim dane svoje
Srce mi je ispunjeno srećom
O, Jahve, ljubav je tvoja preobilna
Za ove naše glinene posude.
(M. Mesarić - M. Vlahović)*

ČETVRTAK NAKON ČISTE SRIJEDE

Budi slobodan i biraj život

„... pred vas stavljam:

život i smrt, blagoslov i prokletstvo.

Život, dakle, biraj, ljubeći Gospodina, Boga svoga,

slušajući njegov glas, prianjajući uz njega,

da živiš ti i tvoje potomstvo.”

(Pnz 30, 19-20)

Bog je dao deset zapovijedi svom narodu. Na kraju, kada je sve bilo rečeno i komentirano, Bog zaključio slučaj i poručio svome narodu: „... pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Život, dakle, biraj, ljubeći Jahvu, Boga svoga, slušajući njegov glas, prianjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo.” (Pnz 30, 19-20). Naravno, nije riječ samo o tjelesnom životu i smrti, nego o našem svakodnevnom životu, onom što nas vodi i tjera prema višem životu - radosti, osmjehu, prijateljstvu, onom što nas čini sretima, onom što nam daje osjećaj ispunjenosti, onom što nas uzvišuje ili o onome što nas tjera prema višoj smrti - tuzi, beznađu, strahu, onom što nas deprimira, onom što nas guši, obeshrabruje...

Svaki dan imamo izbor između života i smrti. Činimo taj izbor u našoj svakodnevici, prema glazbi koju slušamo, filmovima koje gledamo, prijateljima s kojima se družimo, prema našim čitanjima i našim odnosima s drugima. Svi se sjećamo pjesme koja nam je možda dala krila ili filma zbog kojeg smo danima bili neraspoloženi. Svaki segment našeg života može biti nositelj života ili smrti. Na nama je da izaberemo jer Bog ne čini taj izbor umjesto nas. To je naša sloboda i naša odgovornost.

Svatko od nas može se penjati ili trajno padati. Život nije posložen tako da je naš izbor sam po sebi pozitivan ili negativan, nego ga takvim čini posljedica koju taj izbor ima na nas i na ljude oko nas. Svaki je izbor osoban i ovisi samo o nama, ali Bog je uvijek uz nas

i spreman je usmjeravati nas ako mu dopustimo. Ako uđemo malo dublje u ovaj život, shvatit ćemo da je to poziv da branimo i štujemo sve što se odnosi na život, prirodu i ljude. Na prvom je mjestu uvijek onaj djelić zemlje koji si ti, koji sam ja, koji je on ili ona - čovjek. Biraj život!

Otac Benedict Groeschel nam donosi jednu potresnu životnu priču o poštivanju života iz pisma koje mu je poslala jedna gospođa. Teška, ali lijepa priča koja pokazuje koliko se moramo boriti za čuvanje života, makar tuđeg:

„Drago mi je da govorite o životu i o njegovu značenju. Šteta je što ljudi to ne shvaćaju, bez obzira radi li se o mladima ili starima. Vidite, i ja čvrsto vjerujem u život. Imali smo dva sina koja su bolovala od potpune paralize. Jednoga smo izgubili prije šest godina, kada su mu bile 24 godine, samo mjesec dana prije njegova 25. rođendana. Našem drugom sinu bit će 29 godina u kolovozu. Hvala Gospodinu, bez obzira na to što će se dogoditi. Koliko sam razumjela, liječnici su pitali želimo li ih liječiti ili pustiti da umru. Oni sebe nazivaju stručnjacima. Bez hranjenja naši bi sinovi jednostavno umrli. Vidite, moj sin je spojen na stroj za hranjenje. Ima dvije cijevi utaknute u trbuh, jednom prima hranu, a druga služi za otjecanje. Uz sve to prima i dvanaest različitih vrsta lijekova, a često mu je potrebna i krv. Potpuno je vezan za krevet. Znae, kao biljka. Ali u njemu još uvijek ima života, bez obzira na sve. Nije na nama oduzeti život. Kada Gospodin bude htio, On će odrediti vrijeme njegova odlaska. Znam da se ne treba ljutiti i da je to grijeh, ali jednostavno si ne mogu pomoći kada čujem da bi radije oduzeli nečiji život, nego hranili ljude kroz cijevi. Kažu da je to zato što žele pacijentu dati malo dostojanstva. To je glupost! To je zato jer se u tom slučaju više ne moraju brinuti za njih, a i brinu se više o svemogućem dolaru nego o samom životu. Zašto ne mogu vidjeti ljepotu na način na koji ju je Gospodin Isus vidio dok je hodao među nama, kako nas je Isus volio i kako se brinuo za nas?!

Isus je rekao: „Ne sudi jer ćeš protivno i sam biti suđen.” Kako ja mogu suditi znajući da su u krivu kada je riječ o životu?! Vidite, brinem se za sina kod kuće, a i za svoju majku. Idem dalje jer znam u svom srcu i duši da je Isus uvijek uz mene, bez obzira na sve. I Isus

*mi je dao snagu činiti ono što moram. Moj suprug još uvijek radi u drugoj državi. **I iako ova dva dječaka nisu moji pravi sinovi nego posvojena djeca**, osjećam kao da su moja vlastita. O ovom mladiću brinem se već deset godina i, uz Božju pomoć, brinut ću se o njemu sve dok to bude potrebno. Iako to zahtijeva puno rada, neću niti sina niti svoju majku staviti u dom.”*

Budi slobodan poput ptice u letu ili zrna koje nikne kraj ceste i ukrašava rub ceste! Budi slobodan poput svjetlosti, poput vjetra koji njiše stabla, slobodan u dubini svog tjelesnog i duhovnog bića! Budi slobodan jer te od tvojih lanaca oslobodila vatra, vatra ljubavi... Budi slobodan, biraj i ljubi život!

PETAK NAKON ČISTE SRIJEDE

Božja Riječ iz dječjih ručica!

„Podijeli kruh svoj s gladnima,
uvedi pod krov svoj beskućnike,
odjeni onog koga vidiš gola
i ne krij se od onog tko je tvoje krvi.
Tad će sinut poput zore tvoja svjetlost
i zdravlje će tvoje brzo procvasti.
Pred tobom će ići tvoja pravda,
a Slava Jahvina bit će ti zalaznicom”

(Iz 58, 7-8)

Tako Gospodin naredi Izraelskom narodu, pa i nama u ovom vremenu, post koji mu je po volji. Ovdje podjela kruha i krova ne mora značiti da darovatelj ima napretek, nego i da gladni može dati. Uvijek nekome nešto treba i ponekad je čak i luda kralju korisna. Kamo god se okrenemo, tko god bili, kakva god mršava bila naša životna košarica, uvijek možemo nekome nešto pružati, makar taj netko bio daleko bogatiji od nas.

Čitajući ove riječi proroka Izaije, pa i nekih odlamaka o podjeli kruha kod samog Spasitelja, ne mogu prešutjeti ovu istinitu priču koju ste možda već negdje čuli. To je doživljaj jedne od onih koji su išli sa mnom u Afriku u osmom mjesecu 2010. godine. Zamolio sam je da mi u pisanom obliku dostavi taj doživljaj. Ovdje se ona predstavlja pseudonimom Stranac, a ja njezin tekst nazivam **Božja Riječ iz dječjih ručica**, jer u zemlji u kojoj nemate materijalnu sigurnost, ostaje vam samo život po Evanđelju.

U srcu Afrike, tako ranjive, tako zastrašujuće, a istovremeno tako predivne, tako dirljive, počinje jedna priča.

Dolaze stranci u jedno dječje sirotište udaljeno od prvog grada dalekih 100 kilometara. Oko sirotišta su beninska sela i kuće sagrađe-

ne od zemlje, životinjskog izmeta ili palminih grana. Nema struje, nema tekuće vode, nema dovoljno hrane... Nezamislivi životni uvjeti...

Djeca dočekuju svoje goste raširenih ruku, otvorena srca, s prekrasnim osmijehom na licu. Počinje igra djece i njihovih gostiju, za djecu potpunih stranaca. Smijeh i veselje do neba. Činjenica da su se stranci igrali s njima bila je dovoljna da ta djeca u tom danu budu najsretnija djeca na svijetu. U jednom trenutku Stranac se prisjeća da u ruksaku ima napolitanke. Odlazi do časne sestre koja se brine za djevojčice u sirotištu (ne samo da se brine, ona ih odgaja, liječi, školuje, daje im budućnost koju ne bi imale u toj surovoy, nezamislivoj sredini) i postavlja joj pitanje smije li podijeliti napolitanke djevojčicama prije večere. Njezine oči pune umora nakon dugog i teškog puta u trenutku su zasjale. Odgovorila je potvrdno te dodala da će se djevojčice jako razveseliti. Stranac kreće prema djevojčicama, ali ga časna sestra zaustavlja i vrlo ozbiljnim glasom govori: „Pazi, svakoj djevojčici možeš dati samo jednu napolitanku. Nama je to luksuz koji si vi ne možete zamisliti. Ne mogu pojesti sve danas. Uostalom, nekoliko djevojčica je u selu, igraju se, mora ostati i za njih. Ako im date samo jednu napolitanku, ostat će za sutra i prekosutra. Onda će biti sretno više dana.” Stranac prihvaća obrazloženje i trči prema djevojčicama.

Ubrzo su se ispred stranca našle ispružene ručice. U očima veselje, iščekivanje, nogicama se nestrpljivo cupka po isušenoj zemlji. Sve djevojčice su dobile po jednu napolitanku. Bože moj, koje li radosti i veselja zbog jedne napolitanke! Nešto nezamislivo. Stranac nije mogao vjerovati da je to stvarnost a ne san.

Dvije djevojčice promatraju Stranc i proviruju kroz vrata da provjere dolazi li časna sestra. Dolaze do Stranca i pružaju mu ručice te jasno daju do znanja da žele drugu, dodatnu napolitanku. Stranac, sjećajući se upozorenja, također provjerava dolazi li časna sestra. Kad se uvjerio da je zrak čist, u ispružene ručice stavlja dvije dodatne napolitanke. Postavlja si brojna pitanja: „Što će djevojčice napraviti s dodatnim napolitankama? Hoće li ih odmah pojesti? Spremiti za poslije? Sakriti pred ostalim djevojčicama?”

Kako su djevojčice vidjele da ih Stranac promatra, nisu se usudile pojesti niti svoju prvu napolitanku. Stranac nastavlja igru s drugim

djevojčicama i promatra sreću koju su izazvale obične napolitanke. Krajičkom oka i dalje prati što rade dvije djevojčice s dodatnim napolitankama. Nakon što su pojele svoju prvu napolitanku, pljesnule su svojim malenim mršavim ručicama, nešto su povikale i sve djevojčice su u trenu dotrčale do njih, a one su svoje druge, dodatne napolitanke počele razdvajati po slojevima i dijeliti. Stranac je sada uvjeren da je to san, neka bajkovita priča! Ne može biti stvarnost! Ne mogu biti gladne takvih stvari, tražiti ih za sebe i potom dijeliti!

Djevojčica ponovno prekida Strančeve misli. Ostao je samo jedan tanki sloj napolitanke, a dvije djevojčice nisu dobile svoj maleni dio. Djevojčica koja je dijelila prepolovi taj tanki sloj na dva dijela i svaki da jednoj djevojčici, a ona koja je tražila ostane praznih ruku sa smješkom na licu od uha do uha i nastavlja igru kao da se ništa nije dogodilo(...)

Bez komentara, danas idi i ti, i dijeli svoju napolitanku s potrebitima. Tako ćeš izvršiti post po Božjoj volji, tad će sinut poput zore tvoja svjetlost, a Slava Jahvina bit će ti zalaznicom!

SUBOTA NAKON ČISTE SRIJEDE

Put...

On sve ostavi, usta i pođe za njim.

(Lk 5, 28)

Kada kažeš put, misliš i na putnika, i obrnuto. A prije nego stigneš na odredište, potrebno ti je krenuti na put. Isto tako, nema ljudskog i vjerničkog života bez ideje i radnje hodanja. Život nije trajno stajanje na jednom mjestu. On nas prisiljava da izađemo iz sebe i krenemo. Isus je izašao od Oca, morao je ostaviti Mariju i Josipa, „oplijenio se”, ponizio, dao je sebe i izašao iz ovog života da bi nam donio ili omogućio bolji život.

Isus pozove Levija i ovaj bez razmišljanja ostavi sve te krene na Kristov put. Nakon Duhova učenici su izašli ne samo iz geografskog prostora, nego i iz unutarnjeg straha. Krenuli su... Put je prvi ključ u življenju naše vjere. Život je neprestani poziv na putovanje. Živjeti vjeru značilo bi paziti na moguće slijepe ulice, zastoje, zidove, promašaje, nedostatke obzora, zatvaranje smjerova, gubljenje smisla pa i pameti... Ta pažnja na ono što nas može blokirati ili spriječiti, ne dozvoljava nikakvo slijepe i lijeno stajanje na istom mjestu. Ona zahtijeva tek jednu kvalitetu u pogledu što mi daje vidjeti travicu koja raste između kamena, ili klijanje zrna za koje se mislilo da nema nade... Dakle, otvori pogled i vidjet ćeš da se naizgled nemoguće događa u tvom životu, u životu tebi dragih ljudi i oko tebe zahvaljujući vjeri kojom hodaš ovom zemljom. I kao što su apostoli na putu u Emaus učili, prepričavali i pisali, i ti ćeš naučiti upaliti svjećicu nade na mračnom putu svoga života i ovog svijeta.

Suprotnost takvog ljudsko-duhovnog načina hodanja značilo bi praznovjerje, supersticija. *Super-stare*, na latinskom, znači „sta(ja) ti nad...”. Tu nema kretanja. Praznovjerje nije samo stvar duhovne naravi. Ono obuhvaća sve načine na koje čovjek koči, blokira i na kraju zazida neke stvari, pa i sebe. Cilj mu je obično želja za uživa-

njem u onom što misli da ima ili u onom što misli da je postao u vlastim očima ili u očima drugih. Postaje sam sebi idol i ponavljene istoga.

Sjeti se one Isusove prispodobe: „*Nekomu bogatu čovjeku obilno urodi zemlja pa u sebi razmišljaše: 'Što da učinim? Nemam gdje skupiti svoju ljetinu.'* I reče: 'Evo što ću učiniti! Srušit ću svoje žitnice i podignuti veće pa ću ondje zgrnuti sve žito i dobra svoja. Tada ću reći duši svojoj: *dušo, evo imaš u zalihama mnogo dobara za godine mnoge. **Počivaj, jedi, pij, uživaj!***' Ali Bog mu reče: 'Bezumniče! Već noćas duša će se tvoja zaiskati od tebe! A što si pripravio, čije će biti?' Tako biva s onim koji sebi zgrće blago, a ne bogati se u Bogu.” Ovdje nije upitna ideja obilja blaga, Bog nipošto ne okrivljuje ni ne osuđuje uspjeh na putu života. Ono što je upitno ovdje jest plodnost. Nesreća bogataša jest upravo u neplodnosti kada **sebi** zgrće do te mjere da odbija vidjeti vlastito siromaštvo, tj. sebičnost, neprihvatanje drugoga. Uostalom, on je sam, bez odnosa, njegov život je poput žitnice u kojoj se skuplja ono staro, bez budućnosti, bez pokreta, kretanja i koraka prema drugome.

Zašto stati? Zašto zgrtati i počivati? Živjeti najprije znači krenuti. Živjeti vjeru znači krenuti k nekome, nuditi ono što jesam i što imam. Kreni, ili bolje krenimo, u duhu zajedničkog hoda! Ustani i kreni, ali nikako sam, nego u društvu brata, prijatelja, sestre, prijateljice, nekog znaka, makar banalnog - osmijeha, zrake sunca... Kreni danas na šetnju s nekim, sjeti se lijepih starih događaja tijekom nekadašnjih zajedničkih hodanja na životnom putu... Plodnost tada postane pravopis (o)pisanja tvog životnog puta. Znaš li dobro konjugirati glagole poput „dati”, „saditi”, „priznati”, „rađati”, „podržati”, „radovati se” i mnoge druge lijepe glagole...?

Savjetujem svakome koji doživljava neke poteškoće na putu da pažljivo zapiše u svoj dnevnik sve situacije u kojima se pojavilo nešto spasonosno: nečiji savjet, prijateljstvo nekog prolaznika, neka glazbena točka, jedan telefonski poziv, jedan neočekivani poziv na kavu ili večeru, svjetlost neba... Svi ti događaji često puta imaju anegdoticni ili banalni karakter, ali ih njihovo zapisivanje čini živima i ispunjenima velikim sadržajem za životno napredovanje, a to nam otvara nove obzore nade i ohrabrenja.

Taj zapis može postati velika škola molitve u kojoj učimo vidjeti Boga kroz svakodnevice, predati mu svoje skladbe, svoje pjesme, psalme sastavljene od tih redaka naše egzistencije, sretnih kao i nesretnih, ali uvijek pisanih tintom nade. Kažem tintom nade jer ono zrno koje vjetar raznosi, to zrno tako maleno, može dati cvijeće ljubavi i mira. Isto tako, tvoj težak i trnovit put, ponekad krvavi, može voditi susretima ljubavi, prijateljstva i radosti. A mrak na tom putu može roditi sunčane i vesele dane. Ništa nije nemoguće ako uzmeš za suputnika Onoga koji je naš najbolji Supatnik – Isus.

PRVA KORIZMENA NEDJELJA

Đavlova lukavost

*Duh tada odvede Isusa u pustinju da ga đavao iskuša.
I propostivši četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladnje.
Tada mu pristupi napasnik i reče: „Ako si Sin Božji,
reci da ovo kamenje postane kruhom.”*

*A on odgovori: „Pisano je: Ne živi čovjek samo o kruhu,
nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.”*

*Đavao ga tada povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama
i reče mu: „Ako si Sin Božji, baci se dolje! Ta pisano je:
Anđelima će svojim zapovjediti za tebe i na rukama će te nositi
da se gdje nogom ne spotakneš o kamen.”*

*Isus mu kaza: „Pisano je također: Ne iskušavaj Gospodina,
Boga svojega!”*

*Đavao ga onda povede na goru vrlo visoku i pokaza mu sva
kraljevstva svijeta
i slavu njihovu pa mu reče: „Sve ću ti to dati ako mi se ničice
pokloniš.”*

*Tada mu reče Isus: „Odlazi, Sotono! Ta pisano je:
Gospodinu, Bogu svom se klanjaj i njemu jedinom služi!”
Tada ga pusti đavao. I gle, anđeli pristupili i služili mu.*

(Mt 4, 1-11)

Ovdje smo pred trima kušnjama koje će na neki način sažeti dramu povijesti cijelog čovječanstva, što će je Isus uzeti na sebe i nositi. One se najprije odnose na tri molbe iz Oče Naša: „*Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane kruhom*” odnosi se na: „*kruh naš svagdanji daj nam danas*”. Zatim, kada Đavao povede Isusa na vrh Hrama da na silu i lukavo nameće ostvarenje Božjeg obećanja, vidimo da u molitvi kažemo: „*Budi volja tvoja*”; Božja volja, ne moja. Na kraju Đavao poklanja sva kraljevstva svijeta ako

mu se Isus ničice pokloni, a mi kažemo: „*Dođi kraljevstvo tvoje*”, tj. Kraljevstvo Ljubavi, Istine, Mira. Bez dvojbe, osim Euharistije, molitva *Oče naš* molitva je *par excellence*, a iskušenje u pustinji se pokazuje kao nijekanje takve molitve.

Mjesta koja je Đavao izabrao tradicionalna su mjesta teofanije, Božje objave: Pustinja, Hram i Gora (Brdo). Tako on nama često prikazuje uzvišena mjesta, naizgled normalna i pobožna, da bi nas dobio u svoju mrežu. To znači da i one stvari, oni darovi koje imamo od Boga ponekad mogu postati sredstva borbe protiv samog Darovatelja, umjesto da Mu se ponizno zahvaljujemo na darovima. Oprez!

U prvom iskušenju Đavao inzistira na kruhu. Ovdje sveti Matej ističe duhovnu dimenziju i izazov naših materijalnih gladi. Đavao se diskretno suprostavlja jedinstvenom Kruhu. Ovdje kruh neće postati Tijelo Kristovo, nego će kamenje postati đavlov kruh. Time Đavao želi otvoriti prvi *fast-food* u pustinji znajući da smo svi gladni kruha. On miluje upravo tamo gdje nam najbolje godi. On iskorištava ono što nas dosta privlači, koliko god pobožno bilo. To može biti molitva krunice, npr. do te mjere da mrzimo nametljivog susjeda koji traži pomoć i sprečava nas razmatrati Pohod Elizabeti. Oprez! Sveti Otac Benedikt XVI. u svojoj knjizi *Isus iz Nazareta* zgodno nam kaže: „*Bit kušnje čini i njezin moralni vid: ona nas ne poziva izravno da počinimo zlo, to bi bilo odveć drsko i prozirno. Ona se pretvara da nam pokazuje bolje: konačno odbaciti ustranu iluzije i aktivno se posvetiti popravljanju svijeta. Osim toga, ona se predstavlja kao zatijevanje istinskoga realizma: stvarno je ono pojavno – moć i kruh; Božje su stvari naspram tomu nestvarne, svijet manje vrijedan, koji zapravo nije ni potreban.*” (Verbum, Split 2008., str. 46.)

Napasnik se pokazuje kao dobar poznavatelj Svetog Pisma. Biblijski odlomci koje navodi nisu sotonski redci, nego sotonsko iskorištavanje biblijskih redaka. Ima i danas dosta takvih! Korištenje Biblije postaje đavlovski čin ako se ne odvija u Božjem Milosrđu, jer se naizgled možemo povezati s pisanom riječju kako bismo bolje izgubili živu Riječ. Ne dopusti da znanje postane imanje ili moć, nego iz znanja budi i ljubi! Zato upoznaj duh Svetog Pisma! Time

možemo shvatiti koliko je Napasnikovo razmišljanje otrovno. Kod njega je uvijek najprije želudac (kruh), zatim Riječ. Uostalom, sablazno je nekome pokloniti kamenje umjesto kruha. Ta sablazan slična je Judinoj u Betaniji: „*Zašto se ta pomast nije prodala za trista denara i razdala siromasima?*” (Iv 12, 5) Zato se prodaje Riječ za samo trideset denara. No, često zaboravljamo da je metoda *kruha i igara* politika kraljeva kojom se sprečava pobuna naroda. Napasnik hoće biti veliki „crkveni” Pekar. Bogu hvala, nije uspio! Kada bi se Crkva bavila samo kruhom, poistovjetila bi se, ni više ni manje, vremenitoj i prolaznoj vlasti, a čovjek bi bio jednak životniji. Danas, kada treba živjeti samo u jaslama – u pekari, nije čudno zašto bi trebalo poštivati nedjelju, tj. slaviti *Riječ koja izlazi iz Božjih usta,*?

Napasnikova logika jednostavno kaže: „*Baci se dolje!*” Bog je jak, svemoćan. Nemoj slušati siromaha koji kuca, nego samo moli! Posti, moli i ne radi ništa! Budi Marija do Isusovih nogu i mrzi Martu koja se uznemiruje i brine za mnoge, zanemari sitne svakodnevne obveze koje su zapravo područja izgubljenih i malih ljudi. Budi velik! Ti si stvoren za uzvišene poslove, ti si sin ili kći Boga Svevišnjega!

No, Stvoritelj ti ipak šapće da predanje Njemu ne znači mrtvilo, nego sabrano djelovanje, bavljenje sitnim ali bitnim i spasonosnim stvarima. Što si bliže olujama, još bolje plovi tvoja barka jer je u njoj On. I kada te Bog kroz patnju napne k svom srcu, on te želi učiniti vrhom strelice te da ideš još dalje, većim i sigurnijim korakom bližnjemu. Dopustiti mu da djeluje s nama i preko nas znači: *Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!*

PONEDJELJAK PRVOG TJEDNA

Čime sam to zaslužio?

„Dođite, blagoslovljeni Oca mojega!

Primite u baštinu Kraljevstvo

pripravljeno za vas od postanka svijeta!”

(Mt 25, 34)

Što sam učinio/la dragom Bogu da ovo zaslužujem? Odgovor je vrlo jednostavan: NIŠTA! Ništa nisi učinio da to zaslužuješ. Ono što ti se događa je sažetak mnogih uzroka: psihičkih, psiholoških, duhovnih, ali i shema misli i mišljenja koje si naslijedio od obitelji ili prijatelja. Zašto bi to trebalo dolaziti od Boga? Nemaš li, možda, neku krivu sliku o Bogu?

Pazi! Kažeš „dragi Bog”. Vjeruješ li zaista da bi dragi Bog želio toliko nesreća i patnji u tvom životu? Nisi li, možda, odgojen u ideji da se sve plaća te da sreća neće dugo trajati i da će ti se dogoditi nešto ružno, jer uvijek postoji druga strana medalje? Nisi li, možda, odgojen po logici zasluge? Ova osoba zaslužuje puno više ili ne zaslužuje ovu čast, ovaj dar. Ova osoba ne zaslužuje sreću. Čime sam zaslužio/la ovu bolest, ovog supruga alkoholičara, ovu suprugu dobru samo za umnažanje računa i troškova, ovo dijete koje se drogira, ovu nesreću ili poteškoće u odnosima prema djeci...? No, ništa ne zalužuješ; ni ti ni ja, niti u pozitivnom niti u negativnom smislu. Bog ljubi i daje. A ono što daje, mi ne moramo vratiti njemu nego nekome drugome. Isto tako ne moramo vratiti čovjeku koji nam čini dobro, ali sigurno ćemo trebati vratiti nekome drugome. Bog kad-tad omogućuje da naš život cvate usred pustinja našeg života.

Što sam učinio dragom Bogu da sam to zaslužio? Ponavljam: NIŠTA! To je gotova rečenica koja se čuje i koju ponavljamo, ali koja nema smisla. Sada odluči promatrati svoj život na drugačiji

način i nemoj više sebe doživljavati ili smatrati žrtvom! Pogledaj i promatraj ono što ti se događa nekim drugim očima. Dobro pogledaj činjenice, izvuci iz njih zaključke, napreduj u životu bez nepotrebnih pitanja i praznih rečenica koje ponavljaš poput automata. Hrabro i sretno!

UTORAK PRVOG TJEDNA

Kako moliš, takav si

„Kad molite, ne blebećite kao pogani.

Misle da će s mnoštva riječi biti uslišani.

Ne nalikujte na njih.

Ta zna vaš Otac što vam treba i prije negoli ga zaištete.

Vi, dakle, ovako molite:

‘Oče naš...’

(Mt 6, 7-9)

Na jednom katehetskom susretu s kandidatima za sakrament svete potvrde, postavio sam djeci nekoliko pitanja o istoj temi: „Molite li? Kako molite? Kada molite? Zašto molite?” Odgovori su bili raznoliki i zanimljivi. Najčešće mole Očenaš, navečer prije spavanja, prije jela..., mole za dobru ocjenu u školi ili kada su bolesni... Uglavnom, molitva s interesom.

Nastavljamo razgovor: „Mijenjaju li se vaše molitve? Odgovor je NE! Zašto? Pa isti je Očenaš, ista Zdravomarija, isti obred svete mise, isti, isti...” Na prvi pogled imaju pravo. Isti je tekst. Sve se mijenja, pogotovo u tehnologiji: laptop, mobitel, televizor... svaki dan donosi novosti i mi ludujemo za njima, ali naše molitve se ne mijenjaju. No, one se ne mijenjaju iz dva razloga. Prvo, ne razumijemo što molimo. Zato iz tog našeg nerazumijevanja ne mijenjamo sebe. Gospodin nam danas ne kaže baš jasno zašto moliti, ali nam kaže kako moliti u ovom poglavlju Evanđelja po Mateju. Ne blebećite kao pogani (po trgovima). Isusovo je vrijeme bilo zasigurno vrijeme velike religioznosti, pa čak i pogani mole, tj. blebeću.

Danas u našem sekulariziranom društvu molitva je vjerojatno zastarijela praksa. Vjernici se srame napraviti znak križa u restoranu jer se boje čuđenja i loše reakcije drugih. Svjestan sam da sam Isus ne traži druge svjedoke za naše molitve osim jednoga: Oca koji

je na nebesima, ali i u skrovitosti tvoga srca. „*Kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata i pomoli se svomu Ocu, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti*” (Mt 6, 6). Dakle, to je odgovor na pitanje *kako i zašto moliti?* Zašto trebam moliti? Molim da bih bio „Ja” pred Onim koji me ljubi u skrovitosti. Molim kako bih sebe zaista našao pred Onim koji mi daje dah i život iznova, na mom putu umora i opterećenja.

Razumiješ li što moliš kada kažeš *Oče naš?* Danas bi bilo korisno razmatrati te dvije riječi. Iskustvo ljudskog očinstva i sinovstva. Otac - izvor sigurnosti, bezbrižnosti, zaštite, brige, pažnje... Naš - zajedništvo, bratstvo, pomirenje... Ako već kažemo OČE i NAŠ, vjerojatno kažemo da smo svi braća. I da sam licemjer u toj molitvi ako mrzim drugoga, da sebe proklinjem kada drugog ne podnosim... Ako nismo kadri živjeti po toj riječi, bolje da ne molimo jer naša molitva tada postaje izvor našeg prokletstva. Ako smo to razumjeli, onda se mijenjajmo i osjetit ćemo promjenu u našim molitvama.

Nadalje, ako molimo samo s prioritetnom nakanom da dobijemo ono materijalno i zemaljsko, onda nismo ništa shvatili. Molitva nas čini sposobnima za potrebnu unutarnju sabranost i tišinu u kojoj nalazimo spokoj i mir. U tu sabranost, doduše, donosimo naše brige i muke šarenih lica. Ali Bog to zna i vidi jer je u sobi našeg srca. Naša molitva, naša molba, to smo mi sami i kako molimo, takvi smo. Ali, ne zaboravimo braću, ne zaboravimo bitne stvari: vjeru, ljubav, dobrotu, mir... u sebi, u našim obiteljima, u našim društvima, u srcima naše braće i sestara. Za sve njih danas iskreno reci OČE NAŠ! Ne moraš ni riječ dodati...

SRIJEDA PRVOG TJEDNA

Napusti staklo!

*„Naraštaj ovaj naraštaj je opak. Znak traži,
ali mu se znak neće dati doli znak Jonin.”*

(Lk 11, 29)

Svatko je vjerojatno imao priliku vidjeti tvrdoglavost muhe koja ostaje zatvorenicom iza stakla dok je prozor napola otvoren. Ona je često nesposobna naći izlaz, pa čak i kada je pokušamo prokrijumčariti rukom prema osloboditeljskom otvoru, ništa ne pomaže. Ona se vraća na isto mjesto, lijepi se za staklo uzaludno pokušajući probiti ga. Gesta kojom joj želimo pomoći, za nju je poput agresije protiv koje se svom snagom brani tražeći poznati izlaz. Kako joj dati do znanja da ako ostaje zalijepljena za staklo, može vidjeti svjetlo, ali ako želi ići do tog svjetla, trebat će dopustiti da joj se pomaže, trebat će napustiti svoj blokiran stav i sići – što joj vjerojatno izgleda kao pad – kako bi bolje letjela u slobodu.

Mi smo ponekad poput muke čijoj se sljepoći često rugamo. Mi smo zatvorenicima određene situacije koja nas muči, određene napeitosti s drugima, a umjesto da promijenimo pogled na situaciju, blokiramo se i ostajemo tvrdoglavo pri našem mišljenju, zalijepljeni na našem staklu. Čak smo spremni odbiti pomoć onog kojeg smo sami molili da nas sluša. On nam pokazuje jedan mogući izlaz, a mi se zatvaramo jer on ne dijeli naše mišljenje i zato nije u pravu.

U takvoj situaciji, ne samo da ne idemo naprijed, nego se umaramo u traženju odgovora i rješenja u nepokretnosti, u mirovanju na našem staklu. Poput muke, naučit ćemo dopustiti da nas se vodi prema drugačijim rješenjima, prema izlazu, ali za to bismo trebali napustiti dio naše sigurnosti, naših principa prema kojima razmišljamo i djelujemo uvijek na isti način i tvrdoglavo. Najprije nam je potrebna poniznost da priznamo kako vjerojatno nismo isprobali

sva moguća rješenja, zatim trebamo naći potrebnu snagu za takvu promjenu. Tada ćemo se promijeniti u dubini.

Hajde, napusti staklo i prepoznaj sigurnost Božjih ruku, jednostavnih Božjih znakova koji te uvijek vode prema dobrom izlazu, prema slobodi i prema sreći!

ČETVRTAK PRVOG TJEDNA

Blagoslivljaj Gospodina!

*„Blagoslivljaj Gospodina, dušo moja
i sve što je u meni, sveto ime njegovo!
Blagoslivljaj Gospodina, dušo moja
i ne zaboravi dobročinstva njegova!”*

(Ps 103, 1-2)

Znate li točno u koliko sati, minuta i sekundi zaspate svaku večer, i što se točno događa s vama dok spavate? Znate li točno u koliko sati, minuta i sekundi se potpuno svjesno probudite?” - pitanja su upućena kandidatima za prvu svetu pričest. Nakon duge i neobične rasprave, odgovorili su da ne znaju. Moram priznati da ni ja ne znam. Ali znam jedno: to je briga koja pripada Onome tko daje život i bdije nad njim. To je jedna od mnogih spoznaja. Božja su dobročinstva prema nama neizmjerena. No, znamo li ih prepoznati? Znamo li njegovati uspomenu na njih? Ovdje je potrebna promjena u pogledu, obraćenje srca koje će nam sigurno donijeti pravu sreću.

Blagoslivljaj, dušo moja, Gospodina! Božja su dobročinstva znakovi da Bog želi sreću za svoja stvorenja. Jesmo li uvjereni da je Bog Isusa Krista Bog sreće i da je obraćenje sa svojim zahtjevima najprije otvaranje toj velikoj Božjoj sreći? To obraćenje u vjeri mijenja naše predodžbe i krive slike o Bogu. Sjetimo se događaja Savla na putu prema Damasku (usp. Dj 9, 1-19).

Ne zaboravi dobročinstva njegova! Neizmjerena su ta dobročinstva. Svako jutro, čudo je vidjeti izlazak sunca, čudo je za svakoga od nas što smo još živi, što možemo čitati, misliti, dati drugima sreću, učiti iz dana u dan, ljubiti, zatvoriti navečer oči bez svijesti o onome što se događa u snu. Ovdje su dobročinstva naših osjećaja ljubavi i prijateljstva. Vidimo dobročinstva tolikih ljepota: ljepota stvorenja,

nježnost nečijeg pogleda, život djeteta u rastu, ostvarenje životnih ciljeva u odrasloj osobi, ljepota solidarnosti i dobrote u svijetu, ljepota umjetničkih djela, mirotvoraca... Isto tako, u svijetu se kriju dobročinstva koja trebamo otkrivati u našim životima kako bismo poput psalmista rekli: „Blagoslivljaj, dušo moja, Gospodina!” Važno je ne zaboraviti Božje dobročinstvo ljubavi u darivanju svoga Sina Isusa koji nas vraća Ocu kroz svoju smrti, uskrsnuće i uzašašće.

Danas blagoslivljaj Gospodina u svemu što nosiš, živiš, trpiš, u čemu uživaš i ne zaboravi dobročinstva Njegova!

Zahvaljujem ti, Jahve, iz svega srca jer si čuo riječi mojih usta. Pred licem anđela pjevam tebi, bacam se nice prema svetom Hramu tvojemu. Zahvaljujem imenu tvojemu za tvoju dobrotu i vjernost, jer si nada sve uzveličao obećanje svoje. Kad sam te zazvao, uslišio si me, dušu si moju pokrijepio. Kroz nevolje kad budem kročio, život mi čuvaj, pruži ruku proti gnjevu mojih dušmana; nek' me tvoja spasi desnica! Jahve, što ja počeh, ti dovrši! Jahve, vječna je ljubav tvoja: djelo ruku svojih ne zapusti!

(Ps 138)

PETAK PRVOG TJEDNA

Krist-Gumica

„Ako se, Gospodine, grijeha budeš spominjao,
Gospodine, tko će opstati?
U Gospodina je milosrđe
obilno je u njega otkupljenje”

(Ps 130, 3.7)

Godine 2008. na prekrasnom Pelješcu hodao sam uz more. Što dalje idem, okrećem se i gledam. Valovi brišu tragove mojih koraka u pijesku. Pomislio sam da tako dragi Bog briše sve naše bezakonje, naša lutanja, sve čega se sramimo i sve što nas truje. Gledajući ljepotu mora, shvatio sam da ono što nas najviše zamara, jest vlastita krivnja ili krivnja koju smo naslijedili od bližnjih. I beskrajno kružimo u svojoj psihi i duhovnom životu. Toliko nam je možda teško oprostiti sebi, prihvaćati sebe, vidjeti ljepotu čiste plaže našeg života. Božja gumica nas neprestano oslobađa svega krivog i daje nam pristup radosti obraćenog grešnika koji zna da mu je oprošteno. Zašto ne vidimo tu divotu?!

Često smo zaokupljeni razarajućim mislima, brigama. U glavi neprestano nosimo negativne misli, razmišljamo o njima do te mjere da ne možemo spavati. Pogrešno živimo svoju svakodnevicu, prepuštamo se brdu obveza ili ih odbijamo ispuniti odgađajući ih za neko sutra koje nikada ne dođe. Nije možda teškoća toliko u obvezama koliko u našim strahovima „što će reći ovaj ili onaj”. Napunimo si glavu takvim stavovima dok život aktivno teče, a mi ga pasivno promatramo.

Bog nam objavljuje iz dana u dan naše sposobnosti, naše kvalitete. On je prijatelj i brat koji ima povjerenje u nas, koji nam pokazuje da nas ljubi i da ljubi sve u nama. Stavljajući na naš put braću i sestre koji nam govore u Njegovo ime s ljubavlju. Ako znamo pri-

mati njihove riječi koje nas ohrabruju i koje nam pokazuju tko smo, otkrivat ćemo da smo i mi sami dar, bez obzira na sve. Mi smo dar jedni drugima. Ali jedino je Bog gumica naših grijeha i objavitelj dara koji smo jedni drugima!

SUBOTA PRVOG TJEDNA

Podnositi nepodnošljivu patnju

„Uz križ su Isusov stajale **majka njegova**,
zatim sestra njegove majke, Marija Kleofina,
i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku
i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci:
„Ženo! Evo ti sina!” Zatim reče učeniku:
„Evo ti majke!” I od toga časa uze je učenik k sebi.”

(Iv 19, 25-27)

Čovjekova patnja može biti na dvije razine; patnja koju trpi zbog drugih (bolest drage osobe ili slično) i patnja koju sam nosi u sebi (vlastite pogreške, bolest u vlastitom tijelu...).

Prva razina. U nekim trenucima odnos s osobnom psihičkom bolešću uzdrma strpljenje i najhrabrijih ljudi jer se suočavaju s teškim pitanjima poput: „Volim li još uvijek čovjeka? Imam li pravo smatrati dobrim ono što nije? Odakle crpiti snagu za nepodnošljivo? Nije li vrijeme za mirniji privatni život? Kako podnositi nepodnošljivu patnju? A kada će mir i sreća?...” Mislim najprije na Mariju, Majku Isusovu pod križem! Ona je imala teške trenutke za vrijeme Isusova života, ali i tragedije na samom kraju tog života. No, ona je uvijek bila tu. Mislim na prijateljicu koja ima sina sa psihičkim problemima. Nikad se nije predala, niti je njega ostavila. Ali uvijek su tu slična prethodna pitanja. Tko može shvatiti drame koje prolaze naše majke i očevi, teške trenutke u našim odnosima? I što činiti? Najprije budimo tu, blizu. Prisutnost je najveći znak nježnosti i sućuti, makar prisutnost bila tiha. Riječi često mogu komplicirati stvar. Treba čuvati u svom srcu vlastita pitanja i patnje, treba imati kontrolu nad pobunama naših misli. Danas zamislite patnju koja prati nutrinu onog koji se osjeća izbačenim i nepoželjenim! I povjerite to Bogu koji razumije one koji trpe i koji su imali prilike trpiti!

Druga razina. Job kaže: „Nije l' vojska život čovjekov na zemlji? Ne provodi l' dane poput najamnika?” (Job 7, 1)

Svatko od nas izgovorio je slične riječi barem jednom u životu, možda čak i u ovom trenutku. Te riječi patnika nalaze svoj odjek u našoj ljudskosti i u našem životu. Je li naša patnja Božji užitek? Možda nas je davno zaboravio!? Možda se igra našim (tuđim!) životom!? Često se pitamo: „Tko je Bog? Gdje je Bog u konačnici?” Bog, to je čovjek, nazaretski Učitelj koji je pošao Galilejske, Judejske, Samarijanske, Dekapolske krajeve. Ozdravio je, tješio, ohrabrio, slušao, podignuo, uskrisio... Sve što je znao raditi, bilo je pokazati svako-me ljubav. I zato je bio uhićen, bičevan, vođen pred sudove, ubijen poput zločinca. I tog se posebno sjećamo u ovo vrijeme. Bog? On je jedan mali poput nas, koji je trpio više nego itko na svijetu. Čudno, zar ne? Tko je Bog?

Mi, vjernici, unatoč svemu, imamo iskustvo da Bog strastveno ljubi svoja stvorenja, i ne podnosi patnju svoje djece. U svijetu je zlo na djelu i Bog je u borbi protiv tog zla. No, često ga ostavljamo samog u toj borbi jer ne želi bez nas spasiti nas. Da bismo shvatili i iskusili tu Božju borbu za nas, potrebna je potpuna predanost Njemu i suradnja s Njime.

Jedini Božji odgovor na patnju, nepravdu i smrt je Ljubav. Jedino je Ljubav jača od smrti. Bog ne dolazi tumačiti čovjeku što je patnja. On je ispuni svojom prisutnošću. Naša je pobuna ponekad točna i opravdana. Job se bunio. Sam se Isus u jednom trenutku „bojao” križa. Međutim, ne zaboravimo da je Bog darovatelj života. Ponekad je taj život pogođen patnjom i težak za nošenje, ali nam je takav život darovan za susret s Njim.

Za pitanje patnje, nepravde i smrti nema gotovog odgovora. Odgovor se nalazi u samom Bogu koji nam nudi snagu ljubavi u kojoj čeznemo za Njim i On za nama. Zato nam može pomoći samo hrabrost povjerenja, nade i vjere! Ne bojmo se! Jer, kako kažu Mala Terezija: „Zašto se treba bojati Boga koji se za mene učinio malenim?” i Sv. Ivan od Križa: „O, Bože tako veliki, tko Vas učinio tako malenim? To je Ljubav.” Zato, sretan križni put! S nama je Bog!

DRUGA KORIZMENA NEDJELJA

Dopusti mi da te povede!

„Ovo je Sin moj, Ljubljeni!

U njemu mi sva milina! Slušajte ga!”

(Mt 17, 5)

U mnogim situacijama često se puta nalazimo u napasti da odustanemo. Ne možemo više, ne ide nam, ili čak unaprijed mislimo da neće ići i unaprijed odustajemo. Nemamo strpljenja da vidimo ishod. Oblačno je, prema prognozama prijete mogućnost kiše. Nažalost, nemaš kišobran. Moraš li se zbog toga baciti u prvu rijeku na koju naiđeš da unaprijed budeš mokar? Mislim da bi ipak bilo bolje da nastaviš put nadajući se pa... „*kaj bu bu*”. Mi, vjernici, znamo s kim hodamo, znamo tko nas može štititi ako krenemo s Njime poput Abrahama, Lota, Mojsija, apostola Petra, Jakova, Ivana i mnogih drugih.

Isusovo preobraženje vraća nas na iskustvo teofanije (Božjeg očitovanja) na brdu Sinaj i predanja Zakona izraelskom narodu. Ono što trojica apostola (Petar, Jakov i Ivan) imaju privilegiju vidjeti, bilo je poput Mojsijevog iskustva u razgovoru s Bogom. Isusovo lice zasja kao sunce, slično kao kod Mojsija nakon razgovora s Bogom. Ovo Božje očitovanje zastrašuje apostole kao i Izraelce u ono vrijeme, vidjevši Mojsija.

Petar predloži tri sjenice kao što su Izraelci postavili šatore u pustinji. Svijetao oblak bio je znak čudesne Božje prisutnosti. Bog i dalje djeluje s čovjekom kao i s Izraelcima prije nas. Vidjevši da gubimo pouzdanje te da se unaprijed bacamo u rijeke poteškoća, on nam daje čuti svoj glas: „*Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!*” Tko želi, taj čuje! Isus je, dakle, Božji glas za ljude. Njegove riječi imaju težinu Božjih zapovijedi koje je Mojsije predao narodu. Isusov razgovor s Mojsijem i prorokom Ilijom je znak i potvrda da njegov nauk nije protiv Zakona i Proroka. Napro-

tiv, njihov prijateljski razgovor sugerira da Isusova poruka nadopunjava poruke njegovih prethodnika i nalazi se na istoj liniji koju trebamo poštivati. Ne smije više tražiti rijeke odustajanja, nego ostati čvrsto s Kristom.

Isus uzme sa sobom apostole i povede ih na visoku goru u osamu, a ih vraća ostalima nakon preobraženja. Na taj način ovaj nas događaj o preobraženju želi pozvati da se maknemo, da izađemo iz naših ljudskih sigurnosti, da se penjemo na rizičnu goru kako bismo vidjeli Isusa na drugačiji način. Jedino u povjerenju prema Isusu i u slušanju njegove riječi možemo pobijediti naše strahove i doći na cilj preobraženi. Ne radi se o nekom pasivnom slušanju. Treba razumijeti Riječ, prisvajati je i živjeti je. Iako ta njegova riječ često uzdrma naše sigurnosti i uvjerenja, ne smije ući u jedno i izaći kroz drugo uho. Mora ostati djelotvorna u duhu i vidljiva u našim djelima. Lijepo je putovanje zemljom kada mu dozvolimo da nas povede na goru i kada do njegovih nogu promatramo njegov sjaj!

PONEDJELJAK DRUGOG TJEDNA

Bog ti se zahvaljuje!

„Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan.”

(Lk 6, 36)

Vjerujem da ti je čudno čitati da ti Bog kaže hvala! Možda ni sam u to ne vjeruješ! Sjećam se himne jednog Hrvatskog nacionalnog susreta mladih u kojoj se pjeva: „Hvala što, Bože, vjeruješ u nas...”. Bio sam u jednom društvu u kojem su negativno komentirali baš tu rečenicu. Čuo sam riječi poput „Tko na kraju u koga vjeruje? Mi u Boga ili Bog u nas? Kakve su to priče?...”

Bio sam iznenađen što još nismo shvatili da vjera djeluje poput ljubavi - uzajamno. Isto tako, da Bog ne vjeruje u nas, ne bi nam povjerio ovo ili ono djelo. Tako je i kod priznanja - Bog nam neprestano kaže hvala! Hvala za sve usluge koje pružaš ljudima, hvala za tvoju dobru nakanu koju si pokušao ostvariti pa čak i kad nisi uspio! Hvala za one mala napredovanja na duhovnom putu, za tvoju želju da činiš dobro. Hvala što si sve podnosio, što si prihvatio ostati u toj zajednici unatoč svemu, što si prihvatio ostati u obitelji unatoč poteškoćama, razočaranjima i nezahvalnostima, hvala što se brineš za majku, tatu, braću, sestre, djecu, unuke! Hvala za razumijevanja prema ovom napornom i dosadnom sugovorniku. Ili jednostavno, hvala što si ono što jesi ili onaj tko jesi. Hvala što dopuštaš da te ispuni moja Ljubav, hvala što ćeš dopustiti da te ljubim takvog kakav jesi! Hvala što misliš na Mene, svog Boga i Prijatelja!

Bog nam na taj način daje primjer kako i mi možemo biti zahvalni prema drugima za sve što jesu i što čine za nas. Prihvatiti Božje Zahvaljivanje temeljni je stav vjernika jer iz njega potječe naš pozitivan stav jednih prema drugima. Sigurno poznajete onih pet ključnih ili zlatnih riječi koje ponekad nađemo simbolički upisane na pet prstiju jedne ruke: *Dobar dan, Volim te, Oprosti/Molim, Izvoli,*

Hvala! Život je zasigurno daleko ljepši kada znamo izgovoriti ili primiti tih pet riječi.

Jednostavno, Dobar dan je blagoslov: želim ti jedan dobar dan. Znati reći: volim te. I ako se povezuje s tom rečenicom koja proizlazi iz Božje ljubavi, uvijek će vladati ljubav između nas. Oprosti, priznajem svoju pogrešku i ne čekam dugo prije nego zatražim pomirenje, a slobodan si ga prihvatiti ili ne. Izvoli: usuđujem se pružiti uslugu, raspoloženje. I Hvala, za sve što mi pružaš i sve što si učinio za mene.

Tim riječima čovjek uvijek dobro funkcioniše u življenju svakodnevice. No, ako sam nesretan, nezadovoljan zbog svog današnjeg dana, Bog ipak ostaje vjeran u tim riječima koje sam nekad izgovorio, koje sam pružao, koje sam ostvario. Bog me prati i ohrabruje za onaj mali spasonosni odmor koji sam sebi priuštio. Kroz Boga učim sebi zahvaljivati, učvršćivati, ohrabrivati, umjesto da sebe kritiziram, mrzim i obezvređujem bez ikakvog truda za promjenom u sebi.

Nikad nije kasno obnoviti naše odnose uporabom tih riječi!

UTORAK DRUGOG TJEDNA

Kriza tvoje vjere, prilika tvojoj vjeri

*„Budu l' vam grijesi kao grimiz, pobijeljet će poput snijega;
kao purpur budu li crveni, postat će kao vuna.”*

(Iz 1, 18)

Nerijetko čujem rečenice poput: „Moja vjera je u krizi”, „Ne znam vjerujem li uopće, toliko puta idem na misu, molim, a opet ništa.” Upravo u tim rečenicama vidim izraz vjere. Dapače, naš europski kontekst vjere je postao nešto drugo. Različiti su napadi na sve što je vjersko, osobito katoličko. Sveti Otac neprestano poziva da Europa ne izgubi svoje kršćanske korijene.

Vjera je postala upitna stvar. Iako je čovjek duboko u sebi religiozan, glumi kao da nije. No, kad tad to priznaje, makar u skroovitosti svoje sobe. U svim tim krizama i napadima, vjernik se može samo radovati jer to je znak da je vjera vrijedna pažnje i propitkivanja. Vjera nije više zgrada ili neki sustav koji trebamo uzeti bez razmišljanja, nego životna činjenica koja zaslužuje pažnju i osobnost. Europski vjernik pozvan je upravo na to novo iskustvo vjere koja polazi od zajednice, ali unutar te zajednice svaki mora biti osoba koja je iskusila vjeru, živi je i naviješta.

Dosta je fasade! Živi ono što jesi! Iskustvo jednog mog zemljaka, pa i moje osobno iskustvo vjere na ovom djelu svijeta uvjerava me u to. Živi svoju vjeru, ne samo u ispovjedanju nego u djelovanju! Jedan je Afrikanac nakon dugo vremena boravka u Europi bio upitan: „Kakav dojam imaš o kršćanstvu u Europi? Kako si ga doživio?” Na sreću, bili su tada kraj jedne rijeke. Izvadio je kamen. Udario ga čekićem i prepолоvio ga. Zatim ga je pokazao prijateljima. Kamen je izvana bio moker, a iznutra suh. On nastavlja: „Tako sam ja doživio kršćanstvo u Europi, kao što je ovaj kamen izvana moker, tako su mnogi izvana vjernici, ali iznutra je srce mnogih nepromijenjeno. Kao što voda nije dirnula nutrinu ovog kamena,

tako i kršćanstvo nije dirnulo njihovo srce, nije im dalo radost.” Naravno, nije kršćanstvo krivo, nego sami ljudi jer je kršćanstvo nositelj i djelitelj radosne vijesti.

Možda nam je vjera u krizi upravo zato što kroz našu svakodnevicu ne uspjevamo uvesti u nju sve segmente naših ljudskih iskustava. Ne dajemo s potpunim povjerenjem Bogu naše srce. Rado slušamo Njegovu riječ, ali je ne čujemo. Rado o toj riječi pričamo, ali joj ne dopuštamo da nam uđe u srce. A vjera, u biti, znači dati srce. U tom predanju otkrivati ono što nam Bog sada želi reći jer je naš Bog Bog sadašnjosti. U trenucima suhoće i praznine prepoznati i predati se Bogu neizbježno je iskustvo svih koji su Bogu mili. Poznat nam je primjer Majke Terezije koja nam govori o svojim trenucima tame. Iz tih trenutaka ona je naučila predati se Bogu još više. Tako je kriza postala prilika za rast s Bogom i u Bogu.

Ako možda nosiš neke dvojbe u življenju svoje vjere, ne boj se! Predaj mu svoje srce! On uvijek ima inicijativu i zna što nam treba. Sjeti se samo Abrahama, Mojsija, Apostola. On poziva, usmjerava, vodi. On zna vrijeme kada će biti bolje, kada će ti pokazati smilovanje. On osobno misli na tebe, baš na tebe. Zato mu nitko ne može odgovoriti umjesto tebe. On govori i čeka da odgovoriš. Govori tebi osobno, ali preko drugih, u razočaranjima, u čežnji za životom, za ljubavlju, za smislom, u „slučajnim” okolnostima, u tvojoj crkvenoj zajednici. Čeka te, čeka da životom i kroz krizu odgovoriš! Pruža ti ruku!

Zato mu govori s pouzdanjem. Budi mu prijatelj. Alfons Maria Liguori nas s pravom potiče: „Govori mu s pouzdanjem i neizmjernim povjerenjem kao svom najboljem prijatelju koji je potpuno ispunjen ljubavlju. Razgovaraj s Bogom o svom životu, o svojim planovima, o svojim brigama, o svojim radostima i svojim bojaznima; o svemu što te pokreće, ali prije svega, razgovaraj s pouzdanjem i otvoreno o svemu s Bogom. Izreci svoje misli s potpunim povjerenjem. Misli na to da te nitko – ni prijatelj, ni zaručnica (zaručnik), ni otac, ni majka, ni sestra, ni brat ne ljubi više od tvog Boga! Ovo duboko prijateljstvo koje nam Bog nudi, dragocjeno je blago. Tako možemo svi, koliko god bili siromašni i pogrešivi, postati prijatelji Božji.”

SRIJEDA DRUGOG TJEDNA

Pošalji mu bijelu pticu!

„Čuli ste da je rečeno: Oko za oko, zub za zub! (...)
A ja vam kažem: ljubite neprijatelje, molite za one
koji vas progone!”

(Mt 5, 38.44.)

Ovim riječima Isus pokazuje svoj autoritet i ispravnost vjerničkog djelovanja koje ide protiv logike nasilja. Zato nitko ne može Isusovim riječima „opravdavati nasilne događaje tijekom povijesti. Njegova riječ istinita je samo kad je nenaoružana. Njegova snaga je u odsutnosti moći, u slabosti, u otvorenim rukama, siromaštvu; on je iz ljubavi bio gol, iz ljubavi slab, iz ljubavi siromašan. To je lik uzvišenog kralja čovječanstva koji svoje podanike poimence zove blagim glasom brižne hraniteljice, glasom koji svijet nije mogao slušati. Svijet radije sluša buku i silu. Ljubav je kraljevstvo bez sile. Bog je čovjek što korača s druge strane naših sutona” (Christian Bobin)

Da bismo živjeli tu Božju logiku nenasilja, važno je napraviti prostor za Boga u našim mislima i djelima jer smo za njih i odgovorni. Svjesni te odgovornosti priznajemo na početku svakog misnog slavlja: „...*da sagriješih vrlo mnogo, mišlju, riječju, djelom i propustom...*” Naše misli imaju daleko veću važnost nego što im obično dajemo. Na primjer, ako smatram nekoga neprijateljem, ili ako se on sam smatra takvim prema meni, ili ako imam dojam da sam bio prevaren i ponižen, što će se dogoditi između mene i neprijatelja, makar iz daljine? Jedan mudar čovjek ilustrira to na sljedeći način: „Dvije osobe iz daljine su poput ljudi koji imaju iza sebe jedan zid s gnijezdima u kojima se nalaze bijele ptice i crne ptice, svaka sa svojim gnijezdom. Ako jedan od tih neprijatelja šalje jednu od crnih ptica drugome – negativne misli, kritike, ogovaranje - on oslobodi jedno gnijezdo ptica da ide prema drugom ‘neprijatelju’. No ako ovaj

ne oslobodi nijedno gnijezdo kao odgovor na napad, crna ptica se vraća svom pošiljatelju jer ne nalazi drugi smještaj. Stoga je najbolja obrana mijenjati plan i ne odgovoriti na napad.”

Ovo je vrlo važno shvatiti radi naših međuljudskih odnosa, posebice za one koji misle da im netko želi nauditi, da su pod nečijim prokletstvom; za one koji se žale na sve negativne sadržaje koje dobivaju. Dovoljno je baciti se u Božje ruke, predati naš život u Njegovu sigurnu i očinsku zaštitu i ne odgovarati na agresiju i napad. Ako u ovom trenutku, kao odgovor na crnu pticu onog koji se smatra mojim protivnikom, oslobodim jednu bijelu pticu, crna ptica ne može ući u slobodno gnijezdo jer ono prima samo bijele ptice. Zato će se crna ptica vratiti svom vlasniku, a moja bijela ptica – simbol mira, sklada i ljubavi – pojavit će se pred ‘neprijateljem’. Kako će on odgovoriti? Možda oslobodi jednu od svojih bijelih ptica kao odgovor na moj poziv. Tada se može moja bijela ptica smjestiti kod njega i ja ću ugostiti njegovu bijelu. Ili on odbije moju bijelu pticu – znak blagoslova – i tada se moja bijela ptica vraća meni i donosi mi taj blagoslov. Rekli bismo: „Protivnik mene kamenom, a ja njega kruhom.” Ova igra s pticama ne znači ništa drugo nego: *Ljubite neprijatelje, molite za one koji vas progone!*

ČETVRTAK DRUGOG TJEDNA

Težimo za nebeskim dobrima...

„Bijaše neki bogataš. Odijevao se u grimiz i tanani lan i danomice se sjajno gostio.”

(Lk 16,19)

Žudnja za vlašću radi niskih užitaka i blaga uvijek stvara prazninu i nezadovoljstvo. Zemaljska dobra i njihova slava kad tad dožive svoj pad i kraj. Zato čovjek ne smije dozvoliti Neprijatelju da ga veže za njihov lanac. Kao što okus meda može privlačiti muhe do te mjere da se u medu utope, tako i Neprijatelj sjajem zemaljskih dobara privlači k sebi čovjekovu dušu. Ova istina ima svoj temelj u samom Evanđelju, a nepismena Afrika ima svoj način prepričavanja tih evanđeoskih istina. Koristeći svijet živoga i neživoga, ljudi pokušaju prenijeti naraštajima Riječ.

Poslušaj ovu dječju priču, da, dječju jer je jednostavna, naivna, čista, bezazlena... Kraljica životinja se razboljela. Sve su se životinje okupile. Ispitale su jedna drugu kakvom bi biljkom mogle liječiti kraljicu. Kornjača kaže da poznaje jednu čudesnu biljku koja se nalazi na dalekom mjestu, a ona se kreće, moglo bi se reći, puževim korakom. Zec se ponudi da ide po tu biljku, no pas argumentira da ne bi bilo pametno da zec ide zbog mogućih neprijatelja lovaca. Pametno! A tko će?

Pas je bio spreman dati sve od sebe samo da kraljica ozdravi. Svi se slažu jer ionako on brže trči od svih. Pas krene na put po biljku. Na ulazu u jedno selo nailazi se na žrtvene prinose - žgance pomješane s piletinom i janjetinom što su ih seljaci prinijeli svojim bogovima. Psa je obasuo taj izazovni miris. Što je, tu je. Krenuo je pas na posao, najeo se i zaspao u ostatku hrane. Ostale su životinje nestrpljivo čekale sretan povratak sudbonosnog poslanika, ali uzalud. Zec je ipak krenuo na put i evo psa koji se probudio pa nemi-

losrdno gloda kosti. Zec se požurio i uzeo traženu biljku, ali je bilo kasno. Kraljica nije mogla dočekati.

Velika tragedija u carstvu životinja. Pas, izgubljen u užitku oduzeo je kraljici život, a time i sebi.

Tako i ponekad naše bolesne povezanosti s ovozemaljskim užicima postanu prepreke na putu prema nebeskim neprolaznim dobrima. Želim ti danas da uživaš u materijalnim dobrima, ali s aktivnom pogledom prema vječnim dobrima. Budi svjestan da sve ovo zemaljsko prolazi, ali ono nebesko ostaje zauvijek! Bog ostaje zauvijek! Ovo je vrijeme posebne pažnje prema siromasima. Ne zaboravi ih! U njima prebiva Bog koji se osiromašio da tebe obogaćuje. Oni su tvoji gospodari! Poslušaj njihov vapaj! Budi im blizak!

PETAK DRUGOG TJEDNA

Razgovarajmo!

„Isus zatim ode odande i povuče se u krajeve tirske i sidonske.

I gle: žena neka, Kanaanka iz onih krajeva, iziđe vičući:

„Smiluj mi se, Gospodine, Sine Davidov! Kći mi je teško opsjednuta!”

Ali on joj ne uzvрати ni riječi. Pristupe mu na to učenci te ga moljahu:

„Udovolji joj jer više za nama.” On odgovori:

„Poslan sam samo k izgubljenim ovcama doma Izraelova.”

Ali ona priđe, pokloni mu se ničice i kaže:

„Gospodine, pomози mi!” On odgovori:

„Ne priliči uzeti kruh djeci i baciti ga psićima.”

A ona će: „Da, Gospodine! Ali psići jedu od mrvica što padaju sa stola njihovih gospodara!”

Tada joj Isus reče: „O ženo! Velika je vjera tvoja!

Neka ti bude kako želiš.” I ozdravi joj kći toga časa.”

(Mt 15, 21-28)

Netko je zgodno rekao:

„Između onog što mislim i onog što želim reći,

Između onog što mislim reći i onog što kažem...

Između onog što želite čuti i onog što čujete,

Između onog što mislite shvatiti i onog što želite shvatiti i onog što shvatite...

Postoje barem devet mogućnosti da se ne razumijemo”

Razmišljajući o ovom uspješnom razgovoru između ove trpeće žene i Isusa i čitajući ovaj prethodni tekst, vidio sam koliko sam imao razgovora u kojima nisam baš razumio želje sugovornika. Vjerojatno nisam uvijek razgovorao, često sam pričao. To

je tragedija našeg društva. Previše pričamo, premalo razgovaramo, zato uvijek imamo više od devet mogućnosti da se ne razumijemo. Isto tako u našim molitvama previše pričamo, a premalo razgovaramo s Bogom. O, da nam je barem malo slušati ono što on govori. O, da nam je iskoristiti njegove riječi poput ove žene da bismo dobili ono što tražimo: „*Ne priliči uzeti kruh djeci i baciti ga psićima.*” (...) „*Da, Gospodine! Ali psići jedu od mrvica što padaju sa stola njihovih gospodara!*” (...) „*O, ženo! Velika je vjera tvoja! Neka ti bude kako želiš.*”

Vraćajući svoje misli na ono što bi se moglo zvati razgovorom, sjetio sam se jedne male knjige: „*Ecouter, c'est l'Aventure...*” (Slušati, to je Avantura...). Zamijenio sam ovdje riječ „slušati” s „razgovarati” i bio sam jako iznenađen kad sam vidio kako su ti mali savjeti u toj knjizi jako važni i slatki, vide se u Isusovom razgovoru s ovom ženom. A sada slušajte ih i pratite tekst:

- ❖ *Razgovarati znači riskirati:* ona se obraća nekome kome ne bi možda nikad htjela uputiti riječ. Riskirala je i dobila je po nosu.
- ❖ *Razgovarati znači znati šutjeti:* žena ništa ne dodaje, ne odgovara Isusovoj provokaciji, ne daje mu lekcije, ne suprotstavlja se. Ne stavlja ulje na vratu.
- ❖ *Razgovarati znači reći mu sa svojim riječima ono što čujem iz njegovih riječi:* umjesto da se razljuti, ona Isusu vraća njegove riječi (psići, mrvice, stol...).
- ❖ *Razgovarati znači dopustiti da nas se dotakne:* ona je bila dirnuta i potresena zbog stanja svoje kćeri. Njezino sažaljenje omogućuje joj da se izrazi, da se očituje.
- ❖ *Razgovarati znači vidjeti iznad privida, vanjština:* unatoč Isusovim konvencionalnim odgovorima ona nastavlja s mišljenjem da je taj čovjek izvanredan. Ona ga zove Gospodinom, ona ima povjerenje u njega.
- ❖ *Razgovarati znači oćutjeti ono što nije rečeno:* ona se uvjeri u sućut koju nosi Isus, sluša ga i čuje više od onog što kažu njegove riječi, ona zna, ona osjeća da ovaj čovjek može nešto za nju i ona inzistira.

- ❖ *Razgovarati znači ne dopustiti da nama dominira ono što želimo reći: ona ne odgovori direktno čovjeku koji nju smatra manje vrijednom, ona ne dopusti ljutnji koju bi mogla eventualno nositi da se očituje, ona se ne obeshrabri, ne gubi nadu.*
- ❖ *Razgovarati znači prihvatiti sebe, stavljati u pitanje: ona prihvaća da bude u očima Isusa i njegovih učenika različita, strankinja, drugačija od drugih. Ona prihvaća da ne bude zatvorena u zidinama svoje različitosti, nego zove u pomoć onog koji je i za nju stranac.*
- ❖ *I taj Isusov DA poziva nas na razgovor. Najprije sa samim sobom, s bližnjima, s našim zemljacima, sa strancima i s onima iz daleka... Ne bojmo se! Okrenimo se drugačijima s poštovanjem ove žene. Okrenimo se prema drugima sa svih strana s vjerom u Isusa koji nas sve povezuje, bez razlike! Razgovarajmo!*

SUBOTA DRUGOG TJEDNA

Dan otvorenih roleta!

*„On ti od propasti čuva život, kruni te dobrotom i ljubavlju;
Jarostan nije za vječna vremena niti dovijeka plamti srdžba
njegova.”*

(Ps 103, 4.9.)

Sjećam se kako smo kao bogoslovi čuli tu rečenicu od našeg tadašnjeg vicerektora: „*Dečki, neka danas bude dan otvorenih roleta!*” Zašto? Jer su među nama bili umorni kolege koji nisu baš revno htjeli ići svaki dan na fakultet. No, da bi se čuvali kontroli vicerektora i da bi nastavili uživati u toplini svoga kreveta, jednostavno su spustili rolete. Tada je poglavaru teško provjeriti tko je na fakultetu, a tko nije. Budući da više nije mogao tako, proglasio je dan otvorenih roleta. Možda se pitaš čemu sada ova pričica?

Možda želiš malo mraka u svojoj sobi. To ti pomaže da bolje spavaš ili misliš pa zato spustiš rolete. I kad je vruće, to daje sobi malo hlada. No, nikad ne zaboravi da si ti taj koji je spustio rolete. Vanjsko svjetlo dano je besplatno, ono je tu, ono može obasjati cijelu tvoju sobu. Takvo je i Božje svjetlo koje prebiva u dubini tvog bića. Ono može sve obasjati i sve oživjeti, no budi svjestan vlastite odgovornosti! Jedino ti možeš preuzeti odgovornost podizanja ili spuštanja roleta svoje duše. Kažeš da si u tami, sve je mračno te da ništa nema smisla, ali zašto se zatvaraš, zašto spuštaš rolete svoga života? Ne samo da spustaš rolete, nego se brižno i često skrivaš iza njih. Možda bi bilo bolje promijeniti sobu ili širom otvoriti prozore kako bi dopustio Božjem svjetlu da uđe u tvoju duhovnu sobicu.

Kako možeš vidjeti stvarnost ako imaš zatvorene oči i začepljene uši? Kako primati Božji dar ako se puniš negativnim i dramatičnim mislima? Prozori tvoje unutarne kuće su prostori kojima Bog ulazi u tvoj život. Svaka poteškoća, svaka kušnja, svaka proživljena patnja koju pozitivno primamo može nama dati novo svjetlo i drugačiji

prozor prema van ako dopustiš da te On ljubi, da te zagrlj upravo na tom mjestu boli i kušnje. Ako osjetiš da ne miriše dobro u sobi, možeš samo otvoriti, prozračiti, dopustiti nebeskom zraku da uđe, dopustiti zrakama Duha da prosvjetle.

Ako već dugo boraviš u prostoru zatvorenih duhovnih roleta, vjerojatno će ti trebati malo više vremena da se privikneš na svjetlo. Zamisli nekog tko se rodio u zatvoru i tko jednog dana dobije slobodu. Nije sigurno da će odmah klicati „Živjela sloboda!” Najprije će se skrivati u svom svijetu. Bojao bi se svijeta i svjetla koje ga oslijepljuje. Trebat će mu strpljivo privikavanje kako bi uživao u ljepoti slobode i svjetlosti.

Nikad nije kasno! Ako ti je teško podignuti svoje rolete, izaći iz sebe, pustiti svjetlo da uđe, onda barem dopusti prijatelju, bratu ili sestri da ti pomogne. Nećeš uspjeti sam, uzmi si vremena, ali učini to i vidjet ćeš Božja čuda u svakodnevic! Želim ti ugodan dan otvorenih roleta!

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

Pronađi svoje izvorno ime...

Dode neka žena Samarijanka zahvatiti vode.

Kaže joj Isus: „Daj mi piti!”

(Iv 4, 7)

Isus, Izvor žive vode, umoran odmara se kraj zdenca. On, koji je nepresušni Izvor, žedan je i traži vodu od strankinje – Samarijanke. Bila je u iščekivanju, iako nije pripadala Izabranom narodu. Čekala je Mesiju. Njezina je znatiželja pokrenula razgovor s Onim koji joj je još nepoznat. A Isus joj otkriva neprocjenjivo blago, vodi je prema bitnom. Isusov pogled na njezin život promijeni njezino srce. On je ne osuđuje nego je oslobađa i nanovo stvara. Na spontani, duboki i neposredni način Isus je čini svjedokinjom radosne vijesti na dobrom tlu njezina srca koje je oduvijek poznavao, ali sada je to obraćanje očito te zarazi stanovnike grada.

Ona je uvela Isusa u njihove domove. I danas se Isus čini bliskim u našoj svakodnevnici, primajući sve i nadajući se našem obraćanju koje nosimo u sjeni iščekivanja. Ovo iščekivanje nas snažno nosi, govori u nama, nosi čitavu našu povijest i našu prošlost. To je Jakovljevi bunar u nama, mjesto susreta Samarijanke (nas) i Isusa. To je naša povijest..

Izvor vode, pet muževa, prostor klanjanja u duhu i istini... Ali to je i vrijeme kada će Isus izričito izjaviti da je Mesija. Jakov je bio veliki borac, pred Bogom priznat kao snažan (Post. 32, 23-33), ali i ranjeni čovjek koji nosi svoju povijest i nastavlja životni put. Godinama je u pustinji kopao svoj zdenac i nije to bio uzaludan posao. Pažljivo je i strpljivo tu čekao, iščekivao „Nekoga” i tako omogućio životni susret Samarijanke bez imena s Mesijom koji vraća svakome njegovo pravo životno ime.

Posebno se oslanjam na psalam 139. koji na lijepi način kaže, ne toliko da je Gospodin svugdje, nego da JEST tamo gdje sam ja

„...proničeš me svega i poznaješ... S leđa i s lica ti me obuhvaćaš, na mene si ruku svoju stavio.” (Ps 139, 1.5.) Daje mi živjeti, daje mi da budem „JA”. Pokazuje mi ono što je meni povjerio da budem.

Zanimljivo je da u Evanđelju slijepi, hromi, bolesni ne nose ime. To mi se čini jako važnim. Kroz ranjene, siromašne i odbačene čija se imena prešućuju Isus nas zatiče upravo u našim vezama ranjenosti, siromaštva i odbačenosti. Nijedan od njegovih ozdravljenih (osim Lazara, opsjednutog demonima čije ime znači legija i slijepog Bartimeja) ne nosi ime. Oni su poistovječeni sa svojim hendikepom, bolešću ili simptomom. Samarijanka sebe najviše prepoznaje kroz svoju „neurednu” prošlost, nema ime ni prezime. Sve se odvija kao da je identitet tih bolesnika, ime koje su dobili od rođenja, njihov „ja”, uništen zbog bolesti i još više zbog pogleda ljudi i obitelji. Oni ne vide u njima ništa drugo nego ono što ih marginalizira. Ali Isus ozdravlja u punini, ne dajući im novo ime. Ozdravljajući ih, on ih oslobađa od njihovog starog, „krivog” imena koji su im dali sugrađani. Tada više to ime nema svoj razlog opstanka. Na čudesan način on im vraća njihovo izvorno ime, ime djece Božje.

Isusova je gesta prema nama uvijek poziv da ponovno pronađemo svoje izvorno ime i da živimo po njemu. U mnogim situacijama ljudi su nam „pomogli” izgubiti to ime. Često nosimo ono što nam drugi daju za ime. Gleda nas se kroz prizmu grešnosti, a Isus nas liječi i vraća nam naš izvorni „ja”.

Korizma je prilika u kojoj bismo trebali postati svjesni činjenice da je naše izvorno ime ispunjeno dobrotom, mirom, nevinošću i ljepotom. Prihvatiti svoja ograničenja i slabosti te dopustiti Isusu da nas očisti. To je naša svakodnevna zadaća! Želim ti uspješno pisanje te zadaće!

Tjedan povratka Očevoj kući!

U ono vrijeme reče Isus:

Čovjek neki imao dva sina. Mlađi reče ocu: 'Oče, daj mi dio dobara koji mi pripada.' I razdijeli im imanje. Nakon nekoliko dana mlađi sin pokupi sve, otputova u daleku zemlju i ondje potraži svoja dobra živeći razvratno." „Kad sve potroši, nastaje ljuta glad u onoj zemlji te on počne oskudijevati. Ode i približi se kod jednoga žitelja u onoj zemlji. On ga posla na svoja polja pasti svinje. Želio se nasititi rogačima što su ih jele svinje, ali mu ih nitko nije davao." „Došavši k sebi, reče: 'Koliki najamnici oca moga imaju kruha napretek, a ja ovdje umirem od gladi! Ustat ću, poći svom ocu i reći mu: 'Oče, sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim. Primi me kao jednog od svojih najamnika.' „Usta i pođe svom ocu. Dok je još bio daleko, njegov ga otac ugleda, ganu se, potrča, pade mu oko vrata i izljubi ga. A sin će mu: 'Oče! Sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim.' A otac reče slugama: 'Brzo iznesite haljinu najljepšu i obucite ga! Stavite mu prsten na ruku i obuću na noge! Tele ugojeno dovedite i zakoljite, pa da se pogostimo i provedelimo jer sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i naše se!' I stadoše se veseliti." „A stariji mu sin bijaše u polju. Kad se na povratku približio kući, začu svirku i igru pa dozva jednoga slugu da se raspita što je to. A ovaj će mu: 'Došao tvoj brat pa otac tvoj zakla tele ugojeno što sina zdrava dočeka.' A on se rasrdi i ne htjede ući. Otac tada iziđe i stane ga nagovarati. A on će ocu: 'Evo toliko ti godina služim i nikada ne prestupih tvoju zapovijed, a nikad mi ni jareta nisi dao da se s prijateljima provedelim. A kada dođe ovaj sin tvoj koji s bludnicama proždrije tvoje imanje, ti mu zakla ugojeno tele.' Nato će mu otac: 'Sinko, ti si uvijek sa mnom i sve moje - tvoje je. No trebalo se veseliti i radovati jer ovaj brat tvoj bijaše mrtav i oživje, izgubljen i naše se!'"

(Lk 15, 11-32)

PONEDJELJAK TREĆEG TJEDNA

*Molim te, budi mi istinski brat
i istinska sestra!*

„Čovjek neki imao **dva sina**. Mlađi reče ocu:

‘Oče, daj mi dio dobara koji mi pripada.’ I razdijeli im imanje”

Ovo je jedan od poznatih tekstova u Svetom Pismu. Različiti su bili njegovi naslovi. Rasipni sin, Milosrdni otac, Priča neshvaćenog oca, Razočarani sin... No, svi se možemo složiti da se radi o priči o ocu s dva nesretna sina. Dobro nam je poznata priča jer je na neki način naša osobna životna priča. U biti, to je naša i Božja priča. Ovdje je sve rečeno: naše želje i njegova ljubav, naši strahovi i njegova prisutnost, naše pobune i njegovo strpljenje, naša sloboda i njegovo iščekivanje, naša ludost i njegovo neshvatljivo milosrđe, naša moguća depresija i njegovo razmišljanje prema nama... Otac je onaj koji daje. On dijeli sve sa svojim sinovima. Za svaku njihovu glad osjećamo da on ima hranu, a za svaku njihovu ranu on ima lijek. Njegove ruke ne zadržavaju ništa za sebe. Sve što je njegovo, njihovo je. On je velikodušni otac i jedino što zna jest darivanje.

Stariji sin je dobro smješten u svoju ulogu. Odgovoran je čovjek. Vodi poslove u kući, savjestan je. Vjerojatno čini sve da bude ono što misli da se od njega očekuje. Ne riskira ništa. Ne vrijeda nikoga. On je konzervativan, vrlo osjetljiv na svoj socijalni, obiteljski i, možda, religiozni ugled. To se vidi na kraju priče. Nije sposoban dijeliti radost sa svojim. Ne podnosi doček koji je pripremljen mlađem bratu.

Mlađi brat! Jadnik koji nije mogao biti na razini svog starijeg brata. Možda stariji brat radi prevelik pritisak na njega u kući. Došao je do zida. Nije mogao više podnositi da je brat toliko važan i ugledan. Moglo bi se reći da je imao dva izbora: predati se ili buniti.

Možda je čak slomljen zbog očeve velike dobrote! Ili se čak nalazi pred neshvatljivom ljubavi koja ga iscrpljuje. U svemu ovisi o ocu. Osjeća da ništa ne vrijedi. Trebao je dokazati da živi, da ima svoj identitet, svoj „JA”.

Žalim ozbiljnog, predanog i tvrdog starijeg sina. Jako mi se sviđa mlađi, pobunjenik, osjetljiv, spreman na rizik. U ovom tekstu postoji jedan paradoks. Oba sina su nesretna, iako su duboko ljubljena i prihvaćena. Taj veliki jaz između stvarnosti i osjećaja u odnosu ljubavi možda je naš problem, naša situacija. Ali tu je Očeva ljubav, Očevo milosrđe!

Što je milosrđe? Na hebrejskom jeziku ta riječ znači utroba. Biti milosrdan vraća na ideju rađanja, davanja života. Isus je u Evanđelju učinio mnoge geste milosrđa, čak je dao i život. Iz ovog odlomka možemo shvatiti da u našem društvu samoće, usamljenosti, nasilja i isključenosti nedostaju geste milosrđa i davanje života. Našem društvu nedostaje pravo bratstvo.

Jedna poslovice kaže: *„Jednog dana, hodajući po planini vidio sam životinju. Približavajući se primijetio sam da je čovjek. Došavši sasvim blizu vidio sam da je moj brat”*. Obnovimo odnose tamo gdje su povrijeđeni ili prekinuti. Naši životni prostori trebaju biti ispunjeni pozitivnim pretpostavkama jednih o drugima. Danas je jasno da brat više nije bratu brat. Čovjek pokušava izbjegavati čovjeka. Braća žive u napetosti, sestre se ne žele vidjeti, unuci se ne poznaju... Vlada ljubomora, nema milosrđa!

Širimo svoje poglede, djelujmo iz utrobe! Promijenimo pogled i život će se roditi! Promijenimo pogled i svijet će procvasti! Budimo istinska braća i sestre! Nije li lijepo čuti svećenikove riječi na svetoj misi: „Draga braćo i sestre”? Nastojmo biti takvi!

UTORAK TREĆEG TJEDNA

Priznaj, gladan si!

*„Kad sve potroši, nastaje ljuta glad u onoj zemlji
te ona počne oskudijevati.“*

U našem vjerskom životu pozvani smo neprestano nadilaziti ono što vide naše tjelesne oči. Pozvani smo gledati očima ljubavi i vjere jer ljubav vidi nevidljivo. Ljubav prema ljepoti, prema časti, materijalnom, privlačnost čudnih religija danas su normalne stvari. No, ljubavi prema bratu je sve manje.

U srcu naše katoličke Crkve nalazi se malo kruha i malo vina. Opasnost danas nije u tome da duša sumnja ima li ili nema kruha i vina, nego je opasnost u tome da se duša lažno uvjerava da više nije gladna, da ne oskudijeva. Ponizno priznajmo da poput mlađeg sina umiremo od gladi te da strašno oskudijevamo. Ako u nama djeluje nedostatak i traženje plemenite želje te ako bježimo od mirnih sigurnosti moćnika, onda nas čeka gozba i sam će nas Gospodin posluživati. I to je ono što se dogodilo na kraju ove prispodobe. Bog nas ne stavlja na čekanje, nego čeka da se vratimo s naših ljudskih putovanja, lutanja.

U Euharistiji postoji jedna snažna veza između naše gladi i gladi drugih. Tek kada smo nahranjeni i napojeni od samog Gospodina i samim Gospodinom možemo pružiti geste života i istinske ljubavi. Provjereno, svako izražavanje nježnosti i ljubavi za druge stavlja nas u Boga samoga. Jedna od naših korizmenih i životnih odluka neka bude prepoznati trenutke gladi, priznati ih i okrenuti leđa kri- vom putu te se vratiti Bogu, Darovatelju pravog kruha!

SRIJEDA TREĆEG TJEDNA

Dođi k sebi i Bogu!

„Došavši k sebi...”

Mlađi sin je svojom odlukom napustio očev dom. Daleko od oca iskusi duboku unutaraju borbu. Bez dvojbe otkriva koliko je bio nedosljedan, nepromišljen u odluci za bijeg iz očeve kuće i sada shvaća ispravnost očevog postupka. To je jedna operacija istine koja oslobađa istine o sebi i vlastitom životu.

Potrebno nam je shvatiti da je u nesigurnosti života, u našim nesavršenostima i našoj prolaznosti upisan naš put prema spasenju - put istine, put životnog zvanja. Čovjek ostvaruje svoj životni poziv upravo na putevima patnje, muke, lutanja i nesigurnosti. Čovjeka rasčovječuje bijeg od tih puteva, a hrabra borba i hrabro suočavanje s njima oslobađa ga i čini velikim.

Zahvaljujući Isusu Kristu i njegovoj žrtvi, naš je život spašen, zajedno sa svim ranama i patnjama, s nepravdama i nasiljima jer je on stvarnost ljudi koji su znali suočiti se s tim negativnim stranama i boriti se s njima. Nosit ćemo lijepo ime „kršćanin” ako ostanemo ljudi koji vjeruju u život koji je kadar uništiti deprimirajuće stvarnosti nepravda i intimnih patnji. Čovjek je sposoban imati vjeru, nadu i ljubav zahvaljujući ljudskoj stvarnosti, a ne usprkos njoj. Naša ljudskost onakva je kakva jest i, uključujući tjelesnu dimenziju, zaslužuje spasenje.

Ne bojmo se tijela, ne sanjajmo biti anđeli! Poput ovog mlađeg sina, hrabro uronimo u naše povijesti, dođimo k sebi i tada ćemo biti kadri uputiti se na put prema drugima i prema Bogu! Vrati se ocu i Ocu! Vrati se bratu i Bratu! Vrati se prijatelju i Prijatelju! Ali to možeš istinski i iskreno tek kada dođeš k sebi! Zato, vrati se sebi! Upoznaj sebe, prihvati sebe, ustani i hodaj!

ČETVRTAK TREĆEG TJEDNA

Želim biti troj!

„Koliki najamnici oca moga imaju kruha napretek,
a ja ovdje umirem od gladi!”

skustvo gladi, bilo tjelesno bilo duhovno tjera čovjeka na dublje razmišljanje o načinu na koji živi. Mlađi je sin otišao. Bira rizik. Otac mu više ništa ne može učiniti. On ga ne zadržava kao što obično ništa sebi ne zadržava. Čak daje sinu ono što je sam tražio - dio dobara. Eto, sin sam pred sobom, daleko od očeve sjene. On ima svoje imanje. Ima povjerenje u stvarima. To smiruje i daje sigurnost! Otkriva svoju ljudskost i bogati su njegovi trenuci. Tako to ide. Naši trenuci prijelaza, depresije ili prekida mogu biti bogati. Sin osjeća da život teče kroz njega. Osjeća kako u njemu raste pravi odrastao čovjek. On je „faca”. Prelazi iz *imati* u *biti*. Njegova je borba realna. Čak se suočava i sa sjećanjima. Ustanovljuje da i kad bi se dobro osjećao na polju sa svinjama, ipak postoji obiteljska njega i toplina. Postaje svjestan da u biti postoji, da jest, ali je sam. Glad se nastanila i ne daje mira. On postoji, ali ni za koga. Može li čovjek biti svoj sam i usamljen?!

Došavši k sebi, napušta borbu i sad može napraviti projekte. Da, puno je izgubio, ali je živi čovjek koji ustaje jer zna da ima budućnost. Zato će se morati poniziti i ispravno priznati *onoga* koji ga je rodio i koji mu je toliko puta iskazao nježnost. Ne čini korak nazad, već ide naprijed. Kreće na putovanje povratka koje ovdje nema drugo ime doli OBRAĆENJE. U povratku domu više neće biti isti. Moći će uživati mir i radost koje nije razumio dok je imao sve.

Prekid, lutanje, samoća, gubitak, depresija... trenuci su u kojima je moguće humanizirati se, doživjeti očovječenje ako čovjek proba biti ono što treba... Biti svoj. Put mlađeg sina govori nam da svi naši životni trenuci mogu biti bogati. U suprotnom, nedostatak i odsutnost rizika koji je bio kod starijeg sina, umanjuje naš pogled

na život. Unutarnje hodočašće je kopalo želju mlađega i on bolje od ikoga shvaća širinu i dubinu očeve ljubavi i očevu prisutnost u svom životu.

Na nama je da ne napuštamo te unutarnje putove. I nama se otvara nova budućnost! Ali i na nama je da prepoznamo glad i da se neprestano vraćamo Ocu u sakramentu ispovijedi! Samo tako možemo biti Njegovi!

PETAK TREĆEG TJEDNA

Usprkos i unatoč svemu

*„Usta i pođe svom ocu. Dok je još bio daleko,
njegov ga otac ugleda, ganu se, potrča,
pade mu oko vrata i izljubi ga.”*

Tko nije sanjao takav doček u našim obiteljskim i prijateljskim odnosima? Ta očeva velikodušnost pred pogreškama svoga sina zaista je iznenađujuća i pomalo neshvatljiva. Pokušavamo li i mi biti poput tog oca prema drugima? Kako ljubiti druge ako se ne osjećamo ljubljenima?

Korizma je prikladno vrijeme kako bismo učinili inventuru našeg života. Može se pojaviti mnoštvo pitanja: Kako možemo biti sigurni u Božju ljubav? Kako nanovo doživjeti tu Božju nježnost prema nama? Bojimo li se da je to samo iluzija? Umjesto tih pitanja, bolje je ipak hodati za Kristom, prekoračiti barijere nevjere i vjerovati da nas Bog voli usprkos i unatoč svemu. Možda pomisliš da je to lako reći, ali je to ipak krvavi put prepun nemogućih situacija. Život ne mazi. No, mlađi sin je shvatio da njegova lutanja nisu prepreka da ponovno krene na put.

„Ne zaslužuje takvu pažnju” - rekli bismo. No, prestanimo osuđivati! Pa Bog nije došao spasiti savršene, nego grešne i jadne poput mene i tebe. On često dopušta da lutamo, da se izgubimo, ali nam uvijek daje milost povratka, koristeći naše slabosti za naše uzdignuće. I u trenucima kada izgubimo svijest o našim lutanjima, Bog nam daje priliku da otkrivamo onu vrijednost koja nas može vratiti na pravi put, ali često smo slijepi i ne vidimo vrijednost darova koje imamo od Boga. Kako dobro primjećuje Bruno Ferrero, Bog ponekad dopušta da nam pukne grana za koju se svom snagom držimo, kako bismo postali svjesni da imamo krila. A često nam puta kaže ono što je rekao nezadovoljnom Golubiću: „Golubiću dragi, nisam ti dao krila da ih nosiš na leđima, nego da ona tebe ponesu prema nebu” (B. Ferrero).

SUBOTA TREĆEG TJEDNA

Vjera nema mjerila!

„A on se rasrdi i ne htjede ući. Otac tada iziđe i stane ga nagovarati...”

’Sinko, ti si uvijek sa mnom i sve moje - tvoje je.’

S tigao je stariji sin, srdit. Nesposoban za iščitanje ljubavi koju mu iskazuje otac. A što je s nama? Osjećamo li Očevu nježnost prema sebi? Ova prispodoba nam govori da nije uvijek lako i da možemo lako biti slijepi pred takvom ljubavlju. Bog nas ljubi, ali kako? Često je puta njegova ljubav neprimjetna u fizičkom smislu. Samo očima vjere možemo to iskusiti. Zato je potrebno nadilaziti percepcije kako bismo dotaknuli otajstvo. Pokušajmo nadići naše emocije kako bismo susreli Onoga koji odbija spektakle. Iznad svih lijepih liturgija, srce otajstva ipak se događa u malom podijeljenom kruhu.

Kako shvatiti tu usku vezu između diskrecije Božje prisutnosti i stvarnosti te prisutnosti? Priznajmo da smo pred tako diskretnim Bogom iznenađeni i pomalo izgubljeni. Samo nam molitva pomaže nadilaziti taj jaz između onog što osjećamo i Božje ljubavi prema nama. Danas Mu recimo: „*Gospodine, ne znam kako me voliš, ali vjerujem da me voliš!*”

Napustimo predrasude! Nije bitno biti stariji ili mlađi, bitno je vjerovati da smo Božji miljenici. Ta vjera nema mjerila. Ne postoji „vjeromtar”. Vjera se ne mjeri po broju pobožnih vježbi. Zato je važno da se u korizmi odričemo duha mjerenja i računanja našeg odnosa prema Bogu i drugima.

Mlađi brat svojom je tvrdoglavošću naučio bitne životne vrijednosti. Stariji sin izgubio je svojom poslušnošću smisao za prepoznavanje očeve ljubavi prema sinovima. Na kojoj se god strani nalazimo postoji mogućnost za dobro, ali i opasnost za zlo. Dopusti ocu (tj. bratu, sestri, bližnjemu) da te primi, da te podigne? Nikad nije kasno! Dopusti Bogu da ti presječe konopac kao onom alkoholičaru.

Leo Tanner nam pripovijeda kako se jedan misionar brinuo za čovjeka alkoholičara. Taj je čovjek jednog dana porazbijao namještaj i istukao svoju ženu. Misionar ga nađe u kuhinji uz kavu. Pored njega sjedi njegov petogodišnji sin. Misionar ljubazno pozdravi čovjeka i upita je li ponovno zabrljao. Čovjek se razljuti i poskoči. Ne kaže ni jednu riječ, prođe pored misionara u drugu sobu i vrati se s novim konopcem za vješanje rublja. Veže sina za stolicu. Drekne na maloga: „Diž' se!”, ali dijete je potpuno vezano, stoga počne plakati i kukati: „Ne mogu!” Naš alkoholičar zatim se licem punim bola okrene misionaru i kaže: „Evo, vidite, ne može. Tako je i sa mnom. Jednostavno ne mogu.” Hoće reći da ne može prestati piti, no misionar izvadi svoj džepni nožić, presječe konopac za rublje te kaže dječaku da ustane. Dječak tada ustane, a misionar se obrati čovjeku: „Evo, vidite, ide!” „Da”, protumači ovaj, „ali samo ako presječete konopac!” Zatim će misionar: „Čujte me, došao je jedan koji presijeca konopce koji nas vezuju - Isus!”

To je ono što čini naša vjera. Daje nam priliku vidjeti naše pogreške, dopušta Bogu da nas zagrlji, da nas oslobodi od krivnje i lutanja, od tame i vezanosti. Daje nam pravo na sve što je Njegovo: „*Sve moje, tvoje je!*”

ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA

Svjetlost svijeta

„Dok je dan, treba da radimo djela onoga koji me posla.

Dolazi noć, kad nitko ne može raditi.

Dok sam na svijetu, svjetlost sam svijeta.”

(Iv 9, 4-5)

Isusov susret omogućuje slijepcu od rođenja pristup tjelesnom ozdravljenju, ali i ozdravljenju srca. Isus mu vraća budućnost neizmjerne i neiscrpne dubine. Biti slijepac po rođenju teška je životna situacija. No, sljepoća duha još je veća i teža situacija.

Sveti Ivan stavlja s jedne strane Isusa ozdravitelja u prvi plan, a s druge strane ističe noć koja je obuhvatila obitelj, učenike i narod, kao i tmine u kojima su se nalazili farizeji. Oni stavljaju u pitanje Isusovo djelo ozdravljenja. Prema njihovom mišljenju Isus je opsjednut jer ne poštuje subotu, tvrde da tjera zle duhove pomoću zlih duhova. Žestoko se bore protiv Onoga koji daje vid i život. Osuđuju samog ozdravljenog. To je put tame kojim su pošli farizeji sa svojim novodnim znanjem i tvrdoglavošću. Ostali su na onome što žele vidjeti, a ne na onome što jest. Odbijanjem vjere, što je uostalom najteži grijeh, oni potvrđuju Isusovu izjavu: „Radi suda dođoh na ovaj svijet: da progledaju koji ne vide, a koji vide, da oslijepi!”

Važno je istaknuti neke stvari za bolje shvaćanje Isusovih gesta:

- „Pljune na zemlju i od pljuvačke načini kal pa mu kalom premaza oči”. U starini se vjerovalo u ozdraviteljsku snagu sline. Ovdje nas sveti Ivan vraća u odlomak iz Post 2, 7 gdje Bog napravi čovjeka od praha zemaljskog. Isus neprestano obnavlja ranjenog slijepca u našem biću.
- „Idi, operi se u kupalištu Siloamu!” Siloam etimološki znači „Poslanik”. Voda koja ozdravlja direktno asocira na Isusa.

- „Radi suda dođoh na ovaj svijet: da progledaju koji ne vide, a koji vide, da oslijepel!”, jedan je bibličar ovaj odlomak preveo kao: „Da oni koji vide, postaju svjesni svoje sljepoće”. Pojava svjetlosti ima mogućnost ukloniti krivu svjetlost i tmine koje su potamanile srca jer čovjek misli da vidi, a u biti ne vidi ništa.

U početku, slijepac nije poznao Isusa niti je znao odakle je, a zatim svojim bližnjima objavi da se njegov ozdravitelj zove *Isus*. Nakon rasprave oko Isusovog identiteta, slijepac navješta da je njegov dobročinitelj *Prorok*, da bi na kraju tvrdio da je Isus *Božji Poslanik (Siloam)*: „...kad ovaj ne bi bio od Boga, ne bi mogao činiti ništa”. Kasnije će se baciti ničice pred Isusa ispovijevajući da je on *Sin Čovječji* i zvati ga *Gospodinom*. „Vjerujem, Gospodine!” I baci se ničice preda nj. Zaključujemo da je svaki teški susret zapravo trenutak u kojem Isusova riječ utvrđuje slijepcu spoznaju istine o Bogu i daje mu radikalnu potvrdu za vjeru.

Ovdje je Isus učinio dva čuda u jednom čovjeku. „Ti vjeruješ u *Sina Čovječjega?*” U našem životu postoje silna i brza obraćenja. Postoje i spora, kao da Bog udijeli poseban ritam onom kojemu želi dati svoju milost – možda nama... To je slučaj slijepca iz Siloama. Slijep od rođenja, on dobiva vid. To je prvo, jako i brzo čudo.

Drugo čudo je postepeno otvaranje očiju njegove vjere u osobu Isusa, u njegov duboki identitet. I to se dogodilo preko različitih razgovora u kojima će sam slijepac uspjeti polako izgovoriti ime Onog koji ga je ozdravio. Svojim bližnjima najprije oprezno govori o „*čovjeku koji se zove Isus*”. Pred farizejima koji su ga prozvali usuđuje se reći bez straha: „*Prorok je!*” A kada ponavljaju to prijeteće pitanje, bivši slijepac ide korak dalje: „*Isus je dostojan imati učenike, on je bogobojazan i vrši volju Božju, zato je on od Boga poslan!*” Na kraju, čini posljednji korak vjere: „*Vjerujem, Gospodine!*”. Čovjek – Isus – Prorok – Poslanik – Sin Čovječji – Gospodin. „*Vjerujem, Gospodine!*”. Zanimljivo je da nije on ostao samo na ispovijedanju te temeljne vjere, nego odmah živi tu vjeru: *I baci se ničice preda nj*. Kako je lijepo i divno kada vjernik nosi to ime, ne samo po riječi nego i po životu, bez straha od suvremenih farizeja!

U susretu s Isusom, Istinom i Svjetlošću svijeta, bivši slijepac je pronašao i vidio cijelo svoje biće: tijelo, duh i dušu. I to njegovo biće postepeno se otvorilo toj Svjetlosti, ostvarivši istinu koju je Isus došao naviještati u Hramu: „*Istina će vas osloboditi*”. A mi? Gdje se mi nalazimo u primanju i prihvaćanju te Istine koja nas oslobađa? Molimo Svjetlost svijeta da drži našu svjetiljku upaljenu na našem putu traženja i življenja te Istine:

Drži je upaljenu...Gospodine

Tamna je noć

Sve je tiho

Sve uživa u miru tvoje dobrote

Ali me obuzima strah

Strah pred životom

Strah pred svijetom

Strah pred sobom

Strah pred strahom

Strah pred Tvojim dolaskom...

Htio bih ići Tvojim stopama

Hoditi Tvojom snagom

Ali, Gospodine, dobro znaš

Slaba je snaga moje svjetiljke

Njezin je plamen tako slab...

Molim Te, Gospodine,

Drži mi svjetiljku upaljenu.

Znam, ovozemaljska privlačna svjetla

Nositelji su i Princa tame...

A u najtamnijoj noći moga života

Krije se nepovrijeđeno svjetlo tvoje...

Daj mi, Gospodine, da ga otkrijem

Za još jedan korak k bratu, sestri

Za još jedan čvrsti korak k Tebi...

*U tami mog života, prosim Tvoje ulje
Da mi ga rukama, gori životna svjetiljka
Udijeli joj toplinu, ljepotu, mir
Plamen bratstva, jedinstva, ljubavi...
Plamen koji ništa ne može ugasiti:
Ni moji promašaji, ni moji strahovi
Ni promašena prošlost
Ni nesigurna budućnost
Ni burna sadašnjost
Molim Te, Gospodine,
Drži mi svjetiljku upaljenu
Da gori od Tebe-Izvora
Da vodi k Tebi - Izvoru bez izvora...
Drži je upaljenu, Gospodine...*

PONEDJELJAK ČETVRTOG TJEDNA

Hvala, ti Bože za moje djetinstvo!

„Pjevajte Jahvi, vjernici njegovi, zahvaljujte svetom imenu njegovu!

Jer samo za tren traje srdžba njegova, a čitav život dobrota njegova.”

(Ps 30, 5-6)

Na putu prema svojoj rodnoj kući vidio sam sasušen izvor u kojem su nekad kreketale žabe i tako davale zabavne zvukove nama djeci na putu prema školi. Vratile su mi se mnoge uspomene... Vidim sebe, bosog dječaka na putu iz škole u podne kada nemilosrdno sunce peče zemlju i sve na njoj, pa i moje slabe nožice. Vidim onu svoju probušenu torbu za školsku pločicu, vidim kamenčiće za učenje matematike, one koji sam redovito ostavljao putem jer ih rupice na torbi nisu mogle zadržati. Nasmijem se od srca kada vidim maloga sebe s brašnom od krumpira manioke u jednom džepu i kikirikijem za doručak u školi u drugom. Rekao sam sam sebi: „Kako je život bio lijep, jednostavan!” Sve je to prošlo... Sve prolazi. Ostaju samo uspomene koje daju krila da poletimo kroz oluje ovog života.

Promatrajući sve to, shvatio sam da bi svako razdoblje u životu trebalo imati svoje slavlje. Sjetio sam se svih tih prijatelja s kojima sam koračao tim putevima, a sada nisu tu. I rekao sam si da su sigurno tu kraj mene i hodaju sa mnom. To i jest afričko shvaćanje smrti. „Oni koji su umrli, nisu nikada otišli i nisu nestali. Oni su uzdah naših pradjedova, oni su u sjeni koja se rasvjetljuje, nisu ispod zemlje. Ne, oni su u drvu koje raste, u vodi koja teče, u kući, u mnoštvu... Oni koji su umrli, nikad nisu nestali”. Naša kršćanska vjera govori nam bolje, ali ovo nije besmisleno.

Malo sam zastao, molio za njih, sjetio se kako smo bili sretni, slavili uz disciplinirane zvukove bubnjeva pred kojima su se skladno

krтели naši krhki dječji koraci. Danas smo djelomično sami uništili pravi smisao slavlja. Potrebno je spasiti naša slavlja od tih besmislenih i paklenih buka. Pravo slavlje treba težiti prema onome što je jednostavno, krhko, ali prosvjetljeno iznutra upravo zahvaljujući toj krhkosti.

Ulazeći u naše dvorište gledao sam stablo banane bez ploda. Postalo je samo malo utočište pticama u potrazi za odmorom. Pokazao sam to stablo mami (obučenoj u jednu hrvatsku navijačku majicu koju joj je poklonio ne znam koji prijatelj iz Hrvatske) s divljenjem jer je plod mojih ruku. Ona se okrene prema meni i smije se od srca. I to je ono što je uvijek najbolje znala činiti kada sam s njom. Iskreno se smijati, pa i usred ugašenih zvijezda u mračnoj afričkoj noći. Na njezinom licu uvijek vidim tu čudesnu svjetlost onih koji nemaju ništa. Kada se smije, ne trebam više vjerovati u Boga - vidim ga, On je tu, nemoćan, ali nepobjediv.

Shvaćam da su stari i novorođenčad, zapravo, najveći borci svijeta. Idu ususret najmoćnijima praznih ruku poput Davida prema Golijatu. No, dječja znatiželja me još izjedala pa sam usput riskirao jedno pitanje: „Mama, što je za Vas vjera?” Ne čudite se što kažem Vas, tako se govori u Africi. Do sada smo živjeli tu vjeru, a sad hoću majčino obrazloženje. Nakon dubokog uzdaha, ona počinje. „Vjera? Pa to je život u svojem najvećem intenzitetu...” Ostao sam u tren bez daha, a ona je nastavila: „Vjera nije stvar vas, intelektualaca, bogataša, bankara, biskupa, kardinala, pape, u smislu titula. Vjera, to znači povremeno dotaknuti ono najosjetljivije u životu, to je vrhunac ljudskog iskustva, to je najbogatije ljudsko iskustvo, a to znači shvaćati da postoji nešto što nije nikada uništeno, čak i u najgorim uvjetima i situacijama našeg života, to je nešto što nikad neće nestati. To je siguran skok preko male svakodnevne rijeke smrti. To je pažnja poklonjena živima i mrtvima. Nije samo izgovaranje, to je življenje izgovorenoga.”

Moja majka ne zna čitati. Pitao sam se i još se pitam otkud njoj to. Najjednostavniji i mali ljudi su nositelji vječnosti. Dugo smo pričali o mom djetinstvu. Mnoge smo uspomene obnovili. Shvatio sam kako je sve to bilo teško, a opet lijepo. Zadnja stvar zbog koje smo ostali

bez komentara (osim: „*Bok mama, vidimo se na ljeto ako Bog da!*” i znaka križa na čelu svakoga od nas kao simbol majčinskog i svećeničkog blagoslova) bila je ono moje čudno školovanje u gradu.

Naime, roditelji nisu imali odakle platiti stan, ni hranu, ni školarinu. Jednog dana, nakon dugog traženja stana u kojem bih mogao boraviti, a za stanarinu raditi što god bi „gazda” tražio od mene, sjedio sam uz cestu, sav u prašini. Putem je prolazio jedan ozbiljan čovjek. Brzina njegovog hodanja davala je dojam da ga nešto ganja, možda koja zmija. Ali nije bilo tako. Krenuo sam za njim. Pozdravio sam ga i izrekao mu putem svoju želju. On je bio kao Šimun Cirenac. Primio me. Krenuo sam pješice veselo doma, oko 15 km do mog sela. Stigao sam doma oko 1 ujutro, pokupio svoje stvari i prvim glasanjem pijetla napustio svoje selo.

Nakon prvog dana boravka u tom stanu u prizemlju „gazda” mi naredi: „Ovdje vrijedi jedno pravilo. Ne smiješ iz kuće kroz vrata, nego kroz prozor!” Uh! Pomislio sam kako ima osjećaj za humor te da će mi baš biti lijepo s njime. Sutradan mi pokazuje veliko zemljište za koje se moram brinuti. Da, bili su to dani krvavih ruku na tom polju, doslovce. To je bila cijena školovanja. Nakon upozorenja oko izlaska iz kuće, krenuo sam sutradan u školu i ponosno prošao kroz vrata. Ali odmah čujem glas s kata: „*Mali, vrati se odmah unutra, hajde, kroz prozor rekoh!*” Tada mi je sve bilo jasno. Nije bila šala.

Eto, tri godine koliko je trajalo moje školovanje u gimnaziji vidjeli su me kako poput lopova svakog dana izlazim i ulazim u tuđu kuću kroz prozor. Nije li to smješno?! Tada mi baš i nije bilo! Iz današnje perspektive, meni je to lijepo! Možda se pitaš zašto te danas usred Korizme mučim ovakvom dosadnim sjećanjima?! Htio sam samo jedno: da se vratiš u svoje djetinstvo! Vjerujem da si u njemu imao skokove *preko male svakodnevne rijeke smrti*, ali opet sam uvjeren da je bilo lijepih događaja, vrijednih osmjeha i pamćenja.

Živi od toga danas jer je djetinstvo svakoga od nas sveto, baš kao i sav naš život. Zahvaljij Bogu na tome! I ne budi čovjek bez djetinstva! Ne dopusti da bude u tvojoj blizini dijete bez djetinstva!

UTORAK ČETVRTOG TJEDNA

Razumijem Te...

*„Bog nam je zaklon i utvrda, pomoćnik spreman u nevolji.
Stoga, ne bojmo se kad se ljulja zemlja, kad se bregovi
ruše u more.”*

(Ps 46, 2-3)

Razumijem da si ponekad bijesan i razočaran jer ne dobivaš zahvalu za učinjeno dobro. Djeca gledaju samo na sebe, očekuju da im sve pružaš, osiguraš, ali za uzvrat ne dobivaš nikakva priznanja...

Razumijem da se moraš u ovoj krizi boriti za kruh, paziti na svaku kunu, misliti na kredite, režije i sve što ide uz to...

Razumijem da se ponekad moraš ispričavati za dobro koje činiš. Zar si zaboravio da je Majka Terezija rekla: *„Činiš li dobro, reći će da to radiš zbog sebičnih ciljeva. Nije važno, čini dobro...”*

Razumijem da si morao u životu reći nekome *Zbogom!*, iako si do sada mislio da bez te osobe ne možeš živjeti. Možda još nosiš gorke uspomene ili želje da se prošlost vrati, da se stvari mijenjaju, ali ne vidiš izlaza i mogućnosti...

Razumijem da si često puta ljut na Boga jer su djeca nikakva, suprug(a) tone u alkohol, nema mira ni sloge u obitelji i pitaš se zašto, čime si ti to zaslužio...

Razumijem da ti dođe da pomisliš da ne možeš dalje, da si došao do zida te da ti je svega dosta i želiš odustati, da nemaš više snage...

Razumijem da se ponekad boriš za unutarnji mir jer misliš da si promašio život, bojiš se Božjeg suda, sumnjaš da ti je Bog zaista oprostio...

Razumijem da ti je teško u starosti, u bolesti i da bi htio krenuti ponovno prema crkvi, moliti se Bogu zajedno sa svojom obitelji

koja te sada, možda, zanemaruje jer si im postao teret i nemaju više sluha za starčeve priče, uvijek iste... Razumijem da si došao do granica svojih mogućnosti i ovisiš o pomoći drugih...

Razumijem da si ponekad ljut dok pred televizorom čuješ lažne izjave i komentare današnjih svjetskih i domaćih političara...

Razumijem da ti je teško jer nakon svih muka, ostaješ bez posla ili uopće nisi zaposlen; mučiš se, tražiš, kopaš, pitaš. Možda jedino što ti ostaje je burza...

Razumijem da ti je teško jer po pravnom manevru doživiš strašan i gorak kriminal i pitaš se kada će Bog izravnati vagu, kad će vratiti društvenu i finansijsku pravdu...

Razumijem da si razočan zbog Crkve, nerazumijevanja, osjećaja neprihvaćenosti, ruganja, ranjenosti, ljutnje, a toliko si bliže Crkvi, mučiš se za nju, trudiš iz dana u dan... Razumijem da očekuješ bolju skrb od njezinih predstavnika, više vjerodostojnosti i primjereniji život... Kažem ti, ne odustaj! Ona je ipak mistično Tijelo Kristovo kojem pripadaš: „*Ta nitko nikada ne mrzi svoga tijela, nego ga hrani i njeguje kao i Krist Crkvu. Doista, mi smo udovi njegova Tijela!*” (Ef 5, 29-30)

Razumijem da se usred svega bojiš živjeti, a još više umrijeti...

Dopusti da ti samo kažem... Moja sreća je u tome što sam živio svoje djetinjstvo u siromaštvu. Ali imao sam sreću biti u društvu moćnika ovog svijeta. Ako me pitate što mi je bolje, ne varajte se! Radije bih ostao u jednostavnosti siromaštva u kojoj dotakneš Boga i to opipljivog Boga. Naučimo se najprije boriti protiv onog što nas zatvara u nas same. Smisao naše prisutnosti na zemlji?! Dati sebe drugima!

Dopusti da samo kažem da bijes, gorčina, ljutnja, psovke, razočaranja ne vode nikamo. Shvati da je čovjek *križoblik i Kristoblik!* Stvoreni smo u obliku križa. Pred svakim događajem uvijek otvaramo svoje ruke u obliku križa. Dijete, muž i žena, čak i svećenik na misi otvara ruke dimenzijama svijeta. Kada čovjek zavoli i zagrli svoj posao, ima oblik križa ali krhkog križa u odnosu na naše patnje. Ima toliko rana u životu. Kao da je svaki razapet upravo tamo

gdje najviše ljubi. Vidi se na licima mnogih, mladih, starih, bogatih, siromašnih... za to ne treba dokaz. Na licima mnogih vidi se lice Krista raspetoga. Ali On nas poziva crtati na tom križu lice Nade. Tim našim križevima trebamo se dičiti i nećemo biti nadvladani jer je s nama Gospodar života. Svaki dan približava nas Bogu, istom brzinom kod svakoga od nas, 24 sata dnevno. A vječnost počinje ovdje dolje... tu gdje jesi... u 24 sata borbe koja su nam dana... danas.

*Samo je u Bogu mir, dušo moja,
samo je u njemu nada moja.
Samo on je moja hrid i spasenje,
utvrda moja: neću se pokolebati.
U Boga je spasenje moje i slava;
Bog mi je hridina silna, utočište.
U nj se, narode, uzdaj u svako doba;
pred njim srca izlijevajte:
Bog je naše utočište!*

(Ps 62, 6-9)

SRIJEDA ČETVRTOG TJEDNA

Kada budu djeca odrastala...

„Zaista, zaista, kažem vam: Sin ne može sam od sebe činiti ništa,
doli što vidi da čini Otac; što on čini, to jednako i Sin čini.”

(Iv 5, 19)

U svojim razgovorima s mladima koji potječu iz „normalnih” obitelji, često puta steknem dojam da je njima to normalno. Normalno je da su roditelji dobri i brižni. Zaista je to u normalnom svijetu normalno. Ali ih iznenađuje činjenica da u nekim obiteljima postoje „nenormalne” situacije.

Nedavno u jednoj župi u kojoj su se počeli skupljati podaci o župljanima za župnu kartoteku, u jednoj rubrici pod naslovom *Ostale Primjedbe*, jedni su ispunili: „*Supružnici žive nesložno. Djeca neposlušna, ne surađuju. Djeca su obavila krštenje, pričest i krizmu tako da smatraju da nemaju više potrebu ići u crkvu.*” Ovo nije komentar ni pohvala, ovo je bolni krik - ljudski i duhovni! Prva rečenica, pošteno pisana, očigledno je temelj i uzrok svega onoga što je u nastavku teksta. Vjerujem da im nije lako u toj *kućnoj crkvi*. Stoga, svima koji imaju donekle normalne obiteljske situacije, poručujem: „Svaki dan zahvaljujte Bogu na tome.” A ostalima kažem: „Povjerite taj „teret” Gospodinu i neka vas vodi. Ne isključujte ga!” „*Prepusti Gospodinu puteve svoje, u Njega se uzdaj i On će sve voditi*” (Ps 37,5).

U odgoju unutar obitelji bitno je shvatiti bogatstvo zajedničke molitve već od rane dobi. A djeca su, svima je to jasno, najveći i najljepši darovi Stvoritelja, jednako vrijedni i zaslužuju na isti način našu ljubav i brigu, ma koliko bili različiti. I nikada ih nećemo dovoljno voljeti, uvijek ćemo imati prema njima jedan dug - dug ljubavi. Jer su „*sinovi Gospodnji dar, plod utrobe njegova je nagrada*”

(Ps 127,3). Djeca su nam najveća životna nagrada, za koju ne možemo nikada biti zahvalni do kraja. Njihova je prisutnost u našim domovima uvijek izvor veselja i radosti.

Što činimo za dobar i temeljit rast djece? „Očevi, ne ogorčujte svoje djece da ne klonu duhom.” (Kol 3, 21) Možda smo ponekad umorni od truda bez uspjeha. Usuđujem se parafrazirati Antoine de Saint Exupérya pitanjem: „Kakvu ćemo Hrvatsku ostaviti našoj djeci i kakvu ćemo djecu ostaviti našoj Hrvatskoj?”. Vrijeme je da ponovno otkrijemo vrijednost i bogatstvo naše djece.

Jedan američki pastor, Chuck Swindoll razmišljao je na zanimljiv način. „Jednog dana, kada djeca budu odrastala, stvari će biti dosta drukčije. Garaža neće više biti opterećena biciklima i električnim vlakovima pa ću napokon parkirati naša dva auta bez problema. Jednog dana, kada budu djeca odrastala, sudoper neće više biti začepljen plastikom ili njezinim komadićima, niti će mikser biti ostavljen na stolu s ostatkom sinoćne čokolade na dnu. Jednog dana, kada budu djeca odrastala, telefon neće više ličiti na izraslinu adolescentova uha. Bit će stavljen na svoje mjesto, tih i na raspolaganju, bez tragova šminke ili majoneze. Jednog dana, kada budu djeca odrastala, neću trebati odgovoriti na lukava pitanja poput: „Čuj tata, je li grijeh voziti 70 km/h po gradu kao što činiš sada?”, ili čekati do dva ujutro njihov povratak kući. Jednog dana, kada budu djeca otišla, kuća će ponovno postati elegantno mjesto. Tada će se moći čuti zvuk porculanskog posuđa ili srebrnog pribora, pucketa-nje ugodne vatre u ognjištu. Telefon će biti iznenađujuće tih, kuća će biti mirna, uvijek čista... i **prazna**. I provodit ćemo naše vrijeme ne čekajući više taj famozni dan, nego sjećajući se i misleći: *‘Mogli bismo ipak primiti unuke i reanimirati malo život kod nas!’*” Cijenite svoju obitelj danas! Ona je najljepši Božji dar za Vas! Mnogo možemo učiti od djece i s djecom.

Sjećam se jednog svog susreta s djecom 3. razreda pred Božić prije nekoliko godina. Malo smo razmišljali o Josipu, Mariji i malom Isusu. Nakon susreta pitao sam ih što bi bilo za njih najljepši dar, što očekuju od Isusa ovog Božića za svoje roditelje. Spontano i bez muke pao je odgovor: „...da im Isus pomaže da se vole!” Jedan je

dodao: „...*da se ne rastave!*” I još jedan: „...*da nas ne ostave!*” „A što bi vaši roditelji tražili od Isusa za vas?” – nastavio sam s pitanjima, a oni su odgovorili: „*Da nas naša djeca vole i poštuju!*”

Kako god okrenemo, vidimo ljubav! To je sve što djeca znaju i trebaju. Možda bi bilo dobro staviti u kriznim trenucima iznad televizora ovaj natpis: „*Zaodjenite se, dakle - kao izabranici Božji, sveti i ljubljani - u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost te podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! **A povrh svega - ljubav!** To je sveza savršenstva.*” (Kol 3, 12-14).

ČETVRTAK ČETVRTOG TJEDNA

Pripadati Crkvi na novi način

„Ako ja svjedočim sam za sebe, svjedočanstvo moje nije istinito.

Drugi svjedoči za mene i znam: istinito je svjedočanstvo kojim on svjedoči za mene.”

(Iv 5, 31-32)

N ikome nije stran problem različitih napada na Crkvu, na njezine predstavnike, pa i unutar same Crkve sa i bez razloga. Nije čudno, to je *sveta Crkva grešnika*. Zato nije čudno danas čuti, govoriti o Crkvi u pojmovima propadanja, zastarenja govora, nesposobnosti prilagođenja vremenu, diskreditacija, bogatstva, upletanja u politiku, naglašenog klerikalizma, zlostavljanja...

Činjenica da neki relativiziraju takvu dijagnozu vraćajući pozornost na kontinente na kojima je situacija Crkve bolja, ne mijenja stvarnost u kojoj se nalazimo u zapadnom svijetu. Ne možemo se maskirati pred tim prigovorima i nekim zabrinjavajućim situacijama poput pada povjerenja u Crkvu, gubitka kršćanskog pamćenja. S druge strane, ne možemo se zadovoljiti uzimanjem u obzir samo te situacije. Trebamo djelovati! *Hic et nunc! Ovdje i sad!*

Velika je opasnost tražiti uzroke izvan Crkve i doživjeti sve kao uvrede i napade. Ono što ugrožava društvo, ugrožava i Crkvu: sekularizam, kriza dugoročnog i ustrajnog angažmana, individualizam, utrka za profitom, konzumerizam, psovka, umor u odgoju novih naraštaja, politika egoizma, pad interesa za obrazovanjem, rast interesa za lak(oumn)im životom... Sve to mene, tebe i Crkvu ugrožava, izaziva i poziva na drugačiji način pripadnosti Crkvi i društvu. Ova primjedba ostala bi donekle točna ali neproduktivna ako se ne probudimo, ako ostajemo samo na tome. Može dati samo osjećaj dobre savjesti i njegovati ideju da ne smijemo ništa mijenjati u Crkvi, no to nije istina. Mijenjati možemo puno, a prva točka promijene

zove se Ja ili Ti. Uvijek polaziti od sebe. Činiti po Božjoj volji ono što možemo; malo, ali u Božjim očima važno i dragocjeno. Činiti ono što možemo, a prepustiti Bogu činiti ono što ne možemo. Biti čovjek, biti *vjerodostojan*, u svemu i svugdje.

Teško? Da, ali ljudsko, uzvišeno i lijepo. Ako se već zovemo po imenu Vjernik Katolik, prva stvar je boriti se za svoju Katoličku Crkvu, čuvati je i braniti. Ako se voziš u čamcu i sam svojim rukama povremeno uliješ po litru vode u nj, što očekuješ od njega i od sebe samoga? Sretan dolazak na odredište? Ako se Učitelj nije liječio od ljubavi prema čovječanstvu i Crkvi, ne smije se ni učenik koji sam ja, koji si ti. Držimo se onih iskonskih temelja: nauk Apostola, bratsko zajedništvo, lomljenje Kruha, molitve. Međusobno komuniciranje Riječi Božje i izražavati se u službi ljubavi. Tako možemo činiti Crkvu koja nanovo zrači povjerenjem te pruža to povjerenje čovjeku i društvu. Imaš pravo biti sretan u svojoj Crkvi, samo jednostavno otvori svoje srce Zaručniku – Gospodinu! Ljubi svoju Crkvu!

Često je Isus govorio narodu u prispodobama i činio mnogo čuda. A čudo nije ništa drugo nego upis duha prispodobe u slovu našeg tijela. Isus bi bio samo još jedan dobar govornik da njegova riječ nije našla svoje ostvarenje u samom činu žrtvovanja sebe za nas. I tako Krist ostvaruje ono što je naučavao: novi odnosi mogu se rađati među ljudima koji će ostvariti Božji naum ljubavi u svojoj Crkvi.

Na nama je da unutar te Crkve nosimo prijenos života između riječi i egzistencije, da stavimo naše živote u Riječ koja daje smisao i nikad ne ostaviti Riječ bez aktualizacije u tijelu našeg života. Na taj način činit ćemo humaniju Crkvu s Božanskim licem, Crkvu koja je s čovjekom u diskreciji i prijateljstvu, Crkvu koja daje svakom mogućnost postati pisana riječ s tijelom i duhom i čiji će pogled i gesta pružiti Dobrotu, Radost, Ljubav i Mir usred ranjenog i povrijeđenog svijeta koji žudi za autentičnošću!

PETAK ČETVRTOG TJEDNA

U tebi je dijete svjetlosti

„Blizu je Jahve onima koji su skršena srca,
a klonule duše spašava.”

(Ps 34, 19)

Često se puta previše koncentriramo na blato našeg života dok nam Bog neprestano pokazuje ono malo, ali vrijedno zlato u njemu. Podsjeća nas na prisutnost Njegove nježne i utješne ljubavi. Pokazuje nam svjetlost u svakom trenutku, pomažući nam promijeniti u pozitivno ono što smatramo negativnim. On je Bog-Objavitelj. Daje nam da postanemo svjesni svjetlosti u nama. Objavljuje nam pozitivnu i osloboditeljsku stranu svakog našeg teškog iskutva, naših rana, naših boli. Poziva nas da i mi kroz sve to postanemo objavitelji te ljubavi drugima. Pomaže nam roditi se nanovo i staviti na kućni i društveni svijećnjak dijete svjetlosti koje živi u dubinama naše utrobe.

Ima li veće radosti i unutarnjeg mira od otkrivanja tog unutarnjeg bogatstva i življenja po njemu? To dijete svjetlosti traži i čeka poziv na život. U njemu se nalaze sve naše mogućnosti, vrijednosti, darovi kojih nismo možda svjesni ili koje smo izgubili, zanemari-li... Naša je zadaća postati odrastao spram ljudi, a mala djeca spram Boga i rasti u njegovoj prisutnosti. Roditi se nanovo najprije je stvar osjećaja. Osjećamo da se nešto pokreće u nama, osjećamo da će se nešto novo dogoditi. Prepoznajemo dijete svjetlosti u nama, divimo se ljepoti prirode, čitamo neku prekrasnu pjesmu ili priču, činimo neko djelo ljubavi... Nešto čisto zvoni u nama. Prepoznajemo na tren temeljne životne vrednote. Ali to je moguće samo ako se otvaramo tom krhkom djetetu u nama koje postane moćno po Bogu. Kada sjednemo na stolicu, kada jedemo kruh ili kada čitamo neki tekst, dijete svjetlosti u nama zahvaljuje i blagoslivlja one koji su doprinijeli na bilo koji način da se napravi stolica, kruh, da se piše tekst.

Ispunjeni smo zahvalnošću prema svakome i povezujemo se sa svima koji u tom trenutku čine iste geste kao mi; sjednu na stolicu, jedu kruh, čitaju tekst, paze na djecu, razgovaraju s nekim, paze na bolesnike, voze auto... Tada vidimo što je lijepo, dobro i istinito jer smo u sebi i s drugima jedno.

Napustimo pogreške prošlosti, pokažimo razumijevanje prema onima koji nisu pomogli nama kad je trebalo. Pomažimo im da shvate tu bitnu prisutnost u njima te shvatimo vlastita ograničenja, trenutke tame i rane. Postanimo svjesni beskrajne, potpune i bezuvjetne Božje ljubavi koja sve preobražava. Osjećajmo se prihvaćenima, voljenima, širimo tu toplinu ljubavi i svjetlosti oko nas. Glas tog djeteta često je puta tih, ali raste u mjeri u kojoj ga slušamo i dopustimo mu da dođe do izražaja. U njemu tiho gori Božja ljubav, mudrost i svjetlost Duha Svetog. Daje nam psihičku ravnotežu i duhovnu jakost.

Možda se pitamo kako zaista otkriti to dijete u nama? Jednostavno. Preko svega što nas dodiruje, zabrinjava, baca iz takta, prirode, života kojeg sveca... Često puta sve to izaziva suze, ali ne suze nezadovoljstva, gorčine ili samosažaljenja, nego iskrene suze koje nas potpuno potresu jer smo dirnuti u samim našim korijenima, u najintimnijem dijelu našeg srca.

Dijete svjetlosti nalazi se na izvorima svega što nas raduje, što nam daje osjećaj duboke sreće i ispunjenosti: prvi koraci djeteta, prve riječi iz dječjih usta, dječji osmijeh, nečije vedro lice, glazba, molitva, zalazak sunca, lijepi cvijet, miris proljeća... Svi mi imamo u životu trenutak u kojem smo iskusili duboku radost, intezivnu ljubav, siguran mir. Osjećali smo da je jednostavno sve na mjestu. To se ne događa često, naprotiv. To je slično trenutku kada zrake zore rasvjetljuju zavjese noći.

Ponekad se dijete svjetlosti nalazi upravo na onim mjestima gdje najviše patimo, gdje smo najosjetljiviji, ali i gdje je naša nadarenost. Mnogi pate jer nisu više sretni u onome što rade, njihov posao više ih ne ispunjava, osjećaju se ugroženima upravo tamo gdje moraju zaraditi svagdašnji kruh. Prolaze kroz trenutke nezaposlenosti, prekida s poslom jer se ne osjećaju kao kod kuće. Otkriće

njihovog pravog puta – i Bog im pomaže to ostvariti – ispunjava ih radošću. Jedni će doživjeti afektivni lom, ali će, nakon mnogih lutanja i pogrešaka od kojih su pametno izvukli životnu pouku, ipak ostvariti svoj ljubavni život. Drugi su pak ranjeni zbog društvene nepravde, ali na kraju pronadu svoj put. Sve te boli zrcalo su ideala koje nose duboko u sebi.

Bog daje svakome mogućnost da pronade čiste i duboke čežnje koje su nekoć bile povrijeđene. Onaj koji je duboko ušao u sebe često puta (pre)poznaje faze nezadovljstva u kojima je imao dojam da ne pripada ovom svijetu. Ući u tu dubinu sebe, znači *ovdje i sada* svjesno i ponovno izabrati tu unutarnju dječju nevinost, samopoštovanje i iskreno štovanje Boga. Tamo gdje smo najviše patili, tamo se nalazi i naša nadarenost. Tamo gdje smo najviše patili, tamo smo pozvani ostvariti najveće ciljeve, nježnost, blagost, vjernost, hrabrost, razumijevanje, ustrajnost, moralnu jakost, blaženstvo. Bez straha i srama treba podignuti glavu, hodati dalje s povjerenjem djeteta svjetlosti i biti mali Božji glas u drugima.

Otkrij to malo dijete svjetlosti u sebi. On je najveći Božji dar koji mirno spava u negdje dubini tvoje duše. Oslobodi tu pozitivnu snagu u sebi, pomiri se sa sobom! Ja znam jedno - ti si dijete svjetlosti kroz koje neprestano prolaze Božja ljubav, mir, radost... Postani svjestan toga ako još nisi i u skrovitosti svoga doma izmoli danas:

*Gospodine,
u tišini ovog dana koji svane
Dolazim te moliti za mir, mudrost, snagu.
Danas hoću gledati svijet
očima, punima ljubavi.
Biti strpljiv - sa razumijevanjem,
blag i mudar.
Tvoju djecu želim vidjeti iznad onoga
što mi se pričinjava, - onako kako ih
ti vidiš.*

*U svakome vidjeti samo dobro.
Zatvori mi uši pred ogovaranjem.
Čuvaj mi jezik od lošeg govora.
U mojoj duši neka se zadržavaju
samo misli blagoslova.
Daj da uvijek budem otvoren i radostan,
kako bi svi koji mi se približe,
osjetili tvoju nazočnost.
Zaodjeni me svojom dobrotom, Gospodine,
Da Te tijekom ovog dana objavljujem..*

(Sveti Franjo Asiški)

SUBOTA ČETVRTOG TJEDNA

Ti si jedinstven

*Kad su neki iz naroda čuli te riječi, govorahu:
„Ovo je uistinu Prorok.”*

Drugi govorahu: „Ovo je Krist.”

(Iv 7, 40-41)

Vjerujem da smo više puta čuli u svojim crkvama ili od prijatelja da smo dragocjeni, da smo jedinstveni i nenadomjestivi, da je život svakog čovjeka u Božjim očima dragocjen i neizmjerljivo vrijedan. Kriminalisti dobro ustanovljuju da se svakog čovjeka može identificirati pomoću otiska njegovog prsta. Svaki od nas ima jedinstveni otisak prsta. Ali ne samo to, različito je svako lice. I kod vrlo sličnih blizanaca uvijek uspijevamo naći točku različitosti i jedinstvenosti. Jedinstvene i različite su i naše životne povijesti, osjećaji, način razmišljanja i gledanja na svijet. No, čini mi se da ne shvaćamo ozbiljno te životne i istinite riječi koje zaista najbolje govore o čovjeku.

Svaki je od nas zaista jedinstvena slagalica, velika igra *puzzle* i trebamo jedni druge. Upućeni smo jedni na druge. Djeca trebaju roditelje i obrnuto. Na poslu ne možemo funkcionirati sami. Ovaj tekst ne bi ostvario svoj cilj da ga nitko ne čita, stoga i ja kao pisac tražim pažnju koju sada dobivam od tebe i na kojoj sam ti jako zahvalan. Priznajem da ovisim o tebi, da smo zajedno skup tih slagalica. Zato, ako je jedna slagalica krivo napravljena, ona se ne uskladi s oblikom susjednih slagalica. Drugim riječima, da bi igra *puzzle* bila skladna, svaki komadić zaista treba biti svoj. Nijedan komadić nije bolji od drugog. Kakav bi bio osjećaj onog koji završava igru *puzzle* od 1000 komadića ako na kraju nedostaje jedna, kakva god bila?

Ako hoćemo uzeti drugu sliku, možemo reći da smo usklađeni poput intrumenata jednog zbora ili orkestra. Svaki ima svoje mjesto i svoje specifične note koje mora svirati. Sklad tih intrumenata omogućuje lijepu i ugodnu melodiju. Otkriti instrument koji je naš

i svirati najbolje što je moguće i u prikladnom trenutku, cilj je našeg života. Da bismo to uspjeli, često nam treba dugo i mukotrpno učenje i to opet ovisi o tome je li naš instrument delikatniji i kompliciraniji za sviranje ili nije. No, uvijek će nam biti lakše ako otkrijemo i prihvatimo naša ograničenja i ovisnosti o drugima.

Mi nismo sveti. Uvijek ćemo u svom životu ići iz nesavršenstva u nesavršenstvo koje moramo prihvatiti i dopustiti da Božje svjetlo prođe kroz njih i očisti ih. Svetost nije nešto toliko izvanredno koliko obično zamišljamo. Sjećam se onog djeteta koje je smetalo majci dok je pobožno molila u crkvi. Pokazalo joj jedan vitraj s likom sveca i pitalo: „Mama, tko je taj?” A majka odgovori: „Hej, mali, to ti je kršćanin”. Malo kasnije dijete opet pokazuje drugi vitraj: „A tko je ovaj?”, a majka još jednom odgovori: „To je kršćanin”. Treći put dijete postavlja isto pitanje, pokazujući opet drugi vitraj, i dobiva isti odgovor. Tjedan dana kasnije na vjeronauku vjeroučitelj pita: „Tko je kršćanin?” Onaj naš mali dignu ruku i odgovori ovako: „*Kršćanin je netko kroz koga vidimo svjetlo...*”. Vitraj nije uvijek čist, on nije sam po sebi svjetlo, ali on dobiva sav svoj sjaj ako dopusti da svjetlo ide kroz njega. Tako je i u našim životima.

Dopusti Nazaretskom Stolaru da stavi prozore na svaku našu bol, svako naše razočaranje ili promašaj kako bi njegovo svjetlo išlo kroz njih. Ništa od onoga što smo doživjeli i proživjeli nije nebitno ili bezvrjedno. Nijedna kap pružene i proživljene patnje nije izgubljena. *Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani.* Ti si njegova tajna i miljenik!

*„Neprestano primam svoj život iz Tvoje ruke,
To je moja istina i moja radost.
Neprestano me gleda Tvoje oko.
I ja živim iz Tvoga pogleda,
Stvoritelju moj i moje spasenje.
Nauči me u tišini Tvoje nazočnosti
shvaćati tajnu koja sam ja,
i da sam po tebi
i od tebe i za tebe.”*

(Romano Guardini)

PETA KORIZMENA NEDJELJA

Tvoja vjera, nečiji život

„Vjeruješ li ovo?“

Odgovori mu:

„Da, Gospodine!

Ja vjerujem da si ti Krist,

Sin Božji, Onaj koji dolazi na svijet!“

(Iv 11, 26-27)

Životne nas okolnosti, od određenog trenutka našeg postojanja, doživotno povezuju s ljudima. Neki mali susreti nose odmah u prvim minutama oznake vječnosti i pomislimo: „On(a) će zauvijek biti u mom srcu! Zauvijek ćemo biti prijatelji!“ I često puta se ne varamo. Isto tako, spomen nekih imena vraća nas na neizmjerne životne sadržaje od kojih se ne možemo nikada osloboditi. Vidimo prostore divote, trenutke dubokih tajni, predmete - nositelje neizbrisivih uspomena. Sve to nosimo kao vlastitu sjenu. I od toga često puta živimo.

Razmišljajući o ovom odlomku, imam takve osjećaje. I kažem Bogu: „Hvala na svemu!“ Jer je svaki od nas toliko povezan s tolikim Martama, Marijama, Lazarima. Divimo se tome što su u našem životu i što nas čine živima u teškim i u divnim trenucima. Među njima ima onih koji se uznemiruju i brinu za nas, a drugi samo tiho sjednu do nogu Učitelja i mole za nas. Tako nas čine cjelovitima. Danas mislim na sve one koji su mi omogućili da opet vjerujem kada nisam mogao, koji su mi rekli *ostavi sve, odmori se do njegovih nogu*; koji su mi rekli *ne zaboravi ovo ili ono* i, još ljepše, *nikad ne zaboravi moju ljubav prema tebi*.

Rijetko da se u evanđeljima izričito povezuje Isusa s pojedincima, osim sa svojim učenicima. Braća Marta, Marija i Lazar su privilegirani. „A Isus ljubljšaše Martu i njezinu sestru i Lazara.“ Čak će

se Isus emocionalno izraziti pred Lazarovom smrću. Danas se vratimo onim ljudima koji su svojim životom i druženjem s nama dali krila da poletimo. Možda nisu sada više s nama, možda su otišli iz kojekakvih razloga, no nije bitno gdje su i što su. Danas reci *Bogu hvala na njima*. Moli da ih prate mir i zadovoljstvo!

Jednim pitanjem Isus se obraća Marti koja je ispovjedila vjeru u spasenjsku moć svog Prijatelja, a nastavak zbivanja u ovom odlomku jako ovisi o Martinom odgovoru. Isus je mogao uskrisiti Lazara bez ikakvih prethodnih uvjeta, ali taj događaj dobiva svu svoju težinu tek pred očima vjere.

Prema rabinskim tvrdnjama duša pokojnika potpuno napusti tijelo tek nakon četiri dana. Zato Marta podsjeća Isusa: „Gospodine, već zaudara. Ta četvrti je dan.” Drugim riječima, zaista je gotovo, smrt je potpuna, nema više sumnje ni nade. Lazar je zaista umro. Zanimljivo da nam evanđelist daje u velikom uvodu tom događaju neke važne paralele: svjetlost/tama, dan/noć, budnost/san, život/smrt. Time se može shvatiti ono što Isus namjerava kasnije činiti. On je gospodar svega toga. Vrativši Lazara iz smrti u život, Isus potvrđuje tko je on i koje je njegovo poslanje, ali i njegova želja prema onima koji u njega vjeruju - da imaju život. Novost u ovom odlomku jest u tome da se Isus poistovjećuje s Uskrsnućem. „Ja sam uskrsnuće i život...” i dodaje da je vjera u njega garancija za uskrsnuće: „...tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će.”

Isus upita Martu: „Vjeruješ li ovo?” tj. „Vjeruješ li da sam izvor uskrsnuća i da dijelim s Ocem istu moć darivanja života?” U svom odgovoru Marta pokazuje određenu sigurnost, vjeru u osobu Isusa, u njegovo poslanje, u njegovu riječ, predaje se: „Da, Gospodine! Ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji, Onaj koji dolazi na svijet!”

Obnovimo svoju vjeru danas! Molimo Gospodina da ipak umnoži tu vjeru u nama. Slaba je naša vjera. Postanimo svjesni da naša vjera može pomoći bratu i sestri u nevolji. Predajmo se Isusu. Martina vjera razbila je vrata smrti i dala život bratu Lazaru. Isus je svjestan naše nevolje i ograničenja. Neće ostati gluh i slijep! Vjeruj! Sam sveti Ivan pokazuje potpuno Isusovo čovječstvo, ljudskost i emocije. Ne trebamo se bojati suza, bez obzira na to jesmo li muško

ili žensko. To je emocionalno zdravi čin. U ovom događaju trebamo imati na umu da je tom gestom Isus pokazao da njegova povezanost s čovjekom (u ovom slučaju s Lazarom) nije neka jednostavna sentimentalnost, već da ima duhovnu vrijednost. Biti Isusov prijatelj znači ući u njegovu intimu, podijeliti s njime naše tajne i to ne samo na ljudskoj razini, nego imajući na umu njegovo poslanje i njegov odnos s Ocem. Lazar, Marta i Marija identificirani su kao dio zajednice Isusovih prijatelja. Isus je uskrisio Lazara i time pokazao da nijedan od njegovih prijatelja neće nikada propasti.

U svim našim mukama bitno je ostati vjeran Prijatelju. I njegova riječ donijet će radost. Oluja će proći, ali Bog će ostati čvrsto uz nas. Dovoljne su dvije riječi: „Lazare, izlazi!” ili „Prijatelju, ustani!” Stoga, vjeruj jer je on tvoj Bog! Njegova riječ nikad ne vara. Njegova je vjernost sigurna! Njegova prisutnost garantirana! Vjeruj! Ustani!

PONEDJELJAK PETOG TJEDNA

On te ne osuđuje...

„Kao što daždi i sniježi s neba bez prestanka dok se zemlja ne natopi,

oplodi i ozeleni da bi dala sjeme sijaču i kruha za jelo, tako se riječ koja iz mojih usta izlazi ne vraća k meni bez ploda,

nego čini ono što sam htio i obistinjuje ono zbog čega je poslao.”

Da, s radošću ćete otići i u miru ćete biti vođeni.

Gore će i brda klicati od radosti pred vama i sva će stabla u polju pljeskati.”

(Iz 55, 10-12)

Dubinu ovih riječi proroka Izaije shvatio sam nedavno na kavi s jednim od mojih fakultetskih profesora. Prihvatio je izazov rizika. Ostavio je sve „sigurnosti” i otišao u nepoznato uvjeren u ove riječi koje mi je izgovorio na toj kavi s tolikim uvjerenjem i povjerenjem. I sve se ostvaruje iz dana u dan u njegovom životu. Dao mi je znanje o Božjoj riječi, ali mi je i još više pomogao rasti u vjeri. U ovim riječima čitamo Božju logiku i obećanje. Njegova je snaga često puta u tišini djelovanja. Bog daje da kiša tiho pada i tiho diže sve u ljepoti. Vodi nas u miru i tišini, kako sam kaže. „Gore će i brda klicati pred vama.” To je radost poslanih navjestitelja Evanđelja.

Sveti Franjo Asiški zgodno kaže: „Idite propovijedajte radosnu vijest svim narodima, i ako je potrebno, govorite!”. Tekst koji nam najviše govori o djelotvornoj snazi Božje tišine jest onaj o ženi preljubnici iz Ivanova Evanđelja. (*Isus se uputi na Maslinsku goru. U zoru eto ga opet u Hramu. Sav je narod hrlio k njemu. On sjede i stade poučavati. Uto mu pismoznanci i farizeji dovedu neku ženu zatečenu*

u preljubu. Postave je u sredinu i kažu mu: „Učitelju! Ova je žena zatečena u samom preljubu. U Zakonu nam je Mojsije naredio takve kamenovati. Što ti na to kažeš?” To govorahu samo da ga iskušaju pa da ga mogu optužiti. Isus se sagne pa stane prstom pisati po tlu. A kako su oni dalje navaljivali, on se uspravi i reče im: „Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen.” I ponovno se sagnuvši, nastavi pisati po zemlji. A kad oni to čuše, stadoše odlaziti jedan za drugim, počevši od starijih. Osta Isus sam - i žena koja stajala u sredini. Isus se uspravi i reče joj: „Ženo, gdje su oni? Zar te nitko ne osudi?” Ona reče: „Nitko, Gospodine.” Reče joj Isus: „Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada više nemoj griješiti.” - Iv 8, 1-11) Valja se danas malo zaustaviti na tom tekstu jer najснаžnija djelovanja u njemu ne nalaze se u razgovoru, nego u trenucima šutnje.

Isus sjede. On se nalazi na nižoj razini u odnosu na ondašnje vjerske poglavare. To je, možda, ovdje znak da je Božja poniznost jača od svih ljudskih napora i snaga. Farizeji i pismoznanci dolaze sa ženom kao s nekim „predmetom” kako bi iskušali Isusa. Oni ne žele samo pravdu u vezi te žene, nego žele vidjeti Isusovu reakciju da na taj način dobiju priliku za njegovo optuživanje.

Oni su bili spremni raspravljati oko Mojsijeva Zakona, bili su spremni za sve osim na nao ono što će Isus učiniti. Umjesto da se s njima upusti u raspravu, Isus se sagne i stane svojim prstom pisati po tlu. Jednostavno ne odgovara. Koja je mogla biti reakcija farizeja? Frustracija, nesigurnost, dvojba? U svakom slučaju, bio je to prvi Isusov govor bez riječi.

Isus je pripremio svoje sugovornike. On je čekao, a zatim dao ključnu riječ za shvaćanje teksta: „Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen...” i još jednom nastavio svoj posao - prst, tlo, šutnja, pisanje... Farizeji i pismoznanci nalaze se oči u oči, ali sa sobom.

Sada nije više riječ o Zakonu i vanjskim autoritetima. Isus se obraća srcima. *Cor ad cor loquitur* – srce govori srcu, kaže sveti Augustin. Isus vodi tužitelje do samoispitivanja, do ispita savjesti. Koji je čovjek bez grijeha pred Bogom? Tko je potpuno čist pred Gospodinom? Isus je pisao prstom po tlu. „Nije to riječ, a ni govor

nije, nije ni glas što se može čuti” - kaže nam psalmist (Ps 19, 4-5), „*al' po zemlji razliježe se jeka, riječi sve do nakraj svijeta sežu*”, ali i do čovjekova srca.

Vlada tišina. Pobuna, rasprava, kameni... sve, baš sve doslovno pada na zemlju. Farizeji su otišli, vjerojatno pogođeni tom Isusovom rječitom tišinom. Žena ostaje u središtu, pred Kristom. Ona očekuje pravo suđenje. Pravednik Isus pred grešnicom, „*milosrđe pred bijedom*”, rekao je sveti Augustin. Što kaže Isus, sam pred tom ženom? Postoji sud, dapače, ali nije taj sud po tijelu, jer to nisu sud i pravda po ljudskoj logici. Bog je „*sama nježnost i milosrđe, spor na srdžbu bogat dobrotom*”. Zato ne postupa s nama prema grijesima našim, nego nam pokazuje milosrđe kroz djela svoga Sina, izvanredan sud. Žena je bila predstavljena kao grešnica, no ona je postala prava svjedokinja Božjeg milosrđa.

U Starom Zavjetu u knjizi Danijela (5. poglavlje) čitamo priču o kralju Baltazaru koji je sagriješio protiv Boga pijući sa svojim velikašima, ženama i suložnicama vino iz otetog suđa iz jeruzalemskog Svetišta. Tijekom te gozbe „*iznenada se pojaviše prsti čovječje ruke koji stadoše pisati, nasuprot velikom svjećnjaku, po okrečenu zidu kraljevskog dvora*” (Dn 5, 5). Prsti su pisali da je Baltazar osuđen na smrt. Prsti pišu i grešnik je osuđen! Ali kada Isus piše svojim prstom, osuđen je sam grijeh a ne grešnica. Čovjek (u ovom slučaju ova žena) je oslobođen i pomilovan. Ovdje govori veliki Sudac i osuđuje grijeh a ne čovjeka. Čovjeku oprašta, besplatno daje milosrđe! Razmišljajmo o tom božanskom milosrđu koje tiho govori našim srcima: „*Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada više nemoj grijesiti.*”

UTORAK PETOG TJEDNA

Dajte, pomirite se s Bogom!

„Uistinu, ako ne povjerujete da Ja jesam, umrijet ćete u grijesima svojim.”

(Iv 8, 24)

Dobro raspoloženje u dubini naše duše često puta ovisi o našoj sposobnosti opraštanja... opraštanja sebi i drugome. U početku nije lako napustiti svoje pobune, svoju mržnju, gorčinu, stvari koje nas čine tako nesretnima. Rasti na putu opraštanja daje osjećaj duhovnog zadovoljstva, daje neopisivi spokoj koji nam toliko treba.

Pričao mi je neki dan jedan vjernik: „*Odilone, danas sam tako sretan jer sam prošao trnovit put opraštanja. Doživio sam velike nepravde, nerazumijevanja. Nisam bio u stanju oprostiti, stoga sam jednog dana molio: ‘Gospodine, pomози mi, nisam sposoban oprostiti.’ Kroz tu molitvu shvatio sam da ne oprostiti, znači staviti sebe iznad čovjeka, čak iznad Boga. Ali opet nisam mogao. Tada mi prijatelj reče: ‘Moli za sreću onih koji su ti nepravdu nanosili i Bog će te nagraditi.’ ‘Htjeti njima oprostiti, to je jedna stvar, ali moliti za njihovu sreću kada sam ja nesretan zbog njih? - mora da je moj prijatelj zaista bolestan. Danas znam, onaj koji je bio bolestan, to sam ja a ne moj prijatelj, dobar Samarijanac. Danas sam sretan jer sam se oslobodio, oprostio, molio za sreću... Ne isplati se trpjeti zbog naše oholosti, oprostio sam njima, a još više onome kojega sam najviše povrijedio – sebi. Moli za mene!’*”

Da, ne isplati se tako trpjeti jer još imaš priliku rasti, uživati na dlanu milosrdnog Oca. Istinsko opraštanje omogućuje nam da pronađemo svoju dušu, da pronađemo ljubav Božju u nama i dije- limo je oko sebe. U činu pomirenja posljednju riječ nikako ne smije imati čovjek, već Bog. A nema pomirenja bez poniznosti ili čak poniženja. Imati posljednju riječ značilo bi sebe smatrati sucem ili čak žrtvom: „*Vidiš, ja sam tebi oprostio, ja nevin, ja žrtva! Ti si meni dužnik!*” Tako postajemo apsolutna žrtva, velikodušni djelite-

lji pomirenja, tražimo pravdu, hvalimo se svojim milosrđem. No, to je *arogantno milosrđe* koje nema veze s Milosrđem.

Pravo pomirenje i milosrđe zahtijeva da se dajemo pomiriti u Ocu i s Ocem milosrđa koji jedini može mijenjati u braću, „bratoubojice” koji smo mi. Jesmo itetako bratoubojice ako se smatramo djelateljima milosrđa čiji smo mi čisti i sami izvor. O tome nas sveti Pavao upozorava kao i Korinčane, ne kao učitelj, već kao neznatni poslanik pomirenja čiji je on prvi dobitnik. „*Kristovi smo dakle poslanici; Bog vas po nama nagovara. Umjesto Krista zaklinjemo: ‘Dajte, pomirite se s Bogom!’*” (2Kor 5, 20). Drugim riječima, nemojte se pomiriti bez Boga jer bi to bilo sebično, arogantno, možda čak i sotonsko pomirenje. Možda ovo zvuči pretjerano, ali zar smo zaboravili što kaže sveti Pavao? „*Nikakvo čudo! Ta sam se Sotona prurušuje u anđela svjetla. Ništa osobito dakle ako se i službenici njegovi prurušuju u službenike pravednosti. Svršetak će im biti po djelima njihovim.*” (2Kor 11, 14-15). To znači, čuvaj se ponekad vlastitih svjetla, ma koliko sjajna bila. Da bih uistinu oprostio, a da sebi ne priuštim neki božanski položaj, neizbježno je priznati najprije sebi da sam grešan, i to grešniji od onog kome opraštam. Tu su dvije strane iste istine - ili sam i ja griješio i dobio Božje oprostjenje ili sam posebnom milošću izbaavljen od grijeha.

Znam da bih bez te milosti odozgo bio samo jedno hodajuće smeće grijeha i grešnosti. Takva svijest pomaže mi, s jedne strane, prihvatiti sebe i drugoga kao braću izmirenu u Kristu. S druge strane, u takvom prihvaćanju treba biti strog i dosljedan prema sebi jer povjerenje u Boga traži ponekad čak i oprez prema sebi. Filip Neri rekao je Isusu: „*Čuvaj se Filipa!*” Ali to je znak velike vjere koja vodi u određenu opreznu sumnju, ne u Boga, nego u prenatlašteno „JA”.

Sveti Augustin kaže: „*Gospodine, Bože moj, u Tvojim sam očima postao sebi zagonetka i upravo u tome je moja bolest*” (Ispovijest, X, 33, 50). To je poniznost pred otajstvom pomirenja jer, onaj koji sebe uzdigne ili računa samo na sebe, gori je od Sotone.

Poniznost ne znači sebe omalovažavati ili sebe gaziti i prignuti, nego najprije znači dopustiti Bogu da nas uzdigne. To nije lako. Zatim, uzdignuti druge pred Bogom i pred ljudima. To je još teže, ali moguće. A to je divno, predivno! To se često događa u pomirenju! *Dajte, pomirite se s Bogom!*

SRIJEDA PETOG TJEDNA

Okus istine

Isus progovori Židovima koji mu povjerovaše:

*„Ako ostanete u mojoj riječi, uistinu, moji ste učenici;
upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi.”*

Iskustvo nam često govori da istina boli, da nije uvijek korisno izgovoriti svaku istinu... Mnogi su na temelju tog iskustva istine izrekli gotovo divne poslovice: „Kad bukne rat, prva pogine istina.”, „Tražiti ono što je istinito ne znači tražiti ono što je poželjno.”, „Protiv neugodnih istina ima samo jedan lijek - treba se s njima pomiriti.”, „Istina... istina je nešto lijepo i strašno pa zato treba s njom oprezno postupati.”, „Što može hladna i gola istina protiv blistavih čari laži.”, „Biti pametan znači razlikovati istine koje treba reći od onih koje treba prešutjeti.”, „Ostajemo zapanjeni kad pomislimo kako je mala korist od istine na ovom svijetu.”, „Možete spriječiti da se čuju moje riječi, ali ne možete spriječiti da se čuje istina.”, „Najveći prijatelj istine je Vrijeme, njen najveći neprijatelj je Predrasuda, a njen stalni pratilac je Poniznost.”, „Ljudi mogu veličati istinu, istina ne može veličati ljude”...

Danas, suočeni s izazovom slobode ili onime što znači *biti slobodan* pred Božjim pogledom, dopustimo Isusu da ponovi ovu rečenicu: „Istina će vas osloboditi.” Usuđujem se staviti veliki i za tu Istinu, jer je to Istina koja nadilazi svaku našu ljudsku istinu. Ako dobro razmišljamo o toj rečenici, možemo imati dojam da je više paralizirajuća nego osloboditeljska. Možemo biti u opasnosti da nas upravo zastrašuje ta istina, da će nas istina osloboditi, osobito kada uzimamo to da je ta istina sam Bog.

Nadalje, zar je jedina zadaća istine da nas oslobodi, amožda bismo htjeli postati sami i po sebi slobodni? Drugim riječima, zar nam treba istina da budemo slobodni? Možda u našem današnjem društvu istina više ne oslobađa, možda vidimo jasno da laž pobje-

đuje, da slabost laži pobjeđuje moć istine ili, ako hoćemo, moć laži pobjeđuje naizgled slabost istine.

Sjetimo se samo onog koji upućuje Židovima pa i nama te riječi. Zove se Krist, koji je sišao s nebesa, ušao u slabost tijela kao ponizan gospodar s lakim bremenom, iscjelitelj bolesnika i osloboditelj zarobljenika. Jasno, nije Božji plan u tome da nas veže za ruku i prisiljava na ovo ili ono, ili da nam dijeli lekciju zastrašujućih i nedostupnih istina. Naprotiv, on želi da dođemo do srži same istine jer ne bi mogao htjeti ništa drugo. Tako i mi ne bismo smjeli zadovoljiti se nečim manje vrijednim od te njegove želje.

Bog najprije hoće da nanovo otkrije okus istine; okus onog što je najponiznije, najjednostavnije i najjasnije u Istini, u istini i u svakoj istini, od onih banalnih do onih uzvišenih, od istine o sebi samome do istine o Istini – Bogu. Čovjekova sloboda zaista se nalazi u Bogu Jedinome, Dobrome, Lijepome i Istiniteme. Čežnja za tom slobodom uvijek prolazi kroz bol, žeđ i čežnju za istinom koja je, bez obzira na gorčinu grijeha, ipak slađa od meda! Krenimo to danas hrabro okusiti!

ČETVRTAK PETOG TJEDNA

Pomiri se sa sobom

„Tražite Jahvu i njegovu snagu, tražite svagda njegovo lice!”

(Ps 105, 4)

Nemam sreće... Ja sam nesposoban... Kako sam glup... Ja sam nula... Što mi sve ovo treba... Bolje da me nema... Gdje mi je pamet?” Često puta izgovaramo takve ili slične riječi u trenucima razočaranja. Pri tom nismo svjesni koliko utječu na nas i na ljude oko nas. Nismo svjesni koliko preko tih riječi „odvraćamo” Božji dar, Božje djelovanje preko nas i Božju Riječ koja je tijelom postala i tako traži da riječima blagoslivljamo sebe i druge. Umjesto pozitivnog gledanja na stvarnost, ocrnjujemo sve. Baš kao zmija u knjizi Postanka, ali ona lukavija od nas, jer tamo gdje Bog daje obilnu zaštitu i sigurnost, zmija smanjuje, ocrnjuje, uvodi sumnju (Post 3). Ne možemo uvijek izbjeći takve misli, ali imamo moć zaustaviti ih odmah na početku, jer je još lakše na početku nego kasnije. STOP! DOSTA! To je životna vježba.

Umjesto stalnog mrmljanja, izraza nezadovoljstva i kukanja, zar se ne isplati preusmjeriti tu energiju i svijest na činjenicu da je Bog usadio u nas sve što je potrebno za uspjeh? Svaki dan otkrivati koliko je divno, čudesno, bogato i pametno stvorenje koje se zove Ivan, Ivana, Stjepan, Antonija... Ovdje vrijedi otkrivati inteligenciju srca. To nam nedostaje! A to daje Duh Sveti. Previše smo ga zanemarili jer Ga možda ne poznajemo i nije čudno da nam ne ide! Zato, otkrivaj Ga iz dana u dan, gledaj i razmišljaj pozitivno! Vrijeme je za odrastanje. *„Moramo odrasti i biti muževni da bismo bez opasnosti mogli biti dijete, kao što moramo biti jaki da bismo mogli biti nježni, mudri, da bismo smjeli biti luđaci.”* (Madeleine od Isusa).

Umjesto pitanja „Kako živjeti s tolikim poteškoćama?” ili „Kako preko prve stube, a imam pred sobom stubište?”, nije li bolje razmišljati o tome kako napredovati zahvaljujući poteškoćama,

moliti dar prosvjetljenja od Duha ili kako stići do cilja zahvaljujući sigurnost i čvrstoći svake stube? Za to treba snage i vremena, ali počnimo sada i prije ćemo stići.

Izbjegavajmo bolesni perfekcionizam koji često stvara u nama osjećaj da nešto nikako ne možemo. U trenutku kada ćemo shvatiti da se stubište nadvlada stubu po stubu, uspjeli ćemo u rekordno vrijeme! Zato, hodaj, hodaj i ne umori se! Svaki mali svakodnevni korak čini čudo. Budimo akteri našeg života s odgovornošću, a ne pasivni gledatelji tijeka vlastitog života. Biti akter znači pomiriti se sam sa sobom, s vlastitom prošlošću, prihvaćati vlastitu povijest i odgovorno nositi, ne kao teret nego priliku za rast i bolje življenje.

Često puta pokazujemo dobre strane svog života, a potiskujemo i skrivamo loše strane. Nosimo šarene sjene i maske koje veličaju tamu u nama. Bitno je pomiriti se sa sjenama. Ne samookrivljavanjem i samopredbacivanjem, niti samopohvalama i samodopadnošću, ili uređenjem krive fasade vanjske srdačnosti koja potisne agresiju i nezadovoljstvo. Prihvati sjene kao *sretne krivice* i prenesi ih na Božji žrtvenik. A on će tamjanom svoje dobrote oprostiti.

PETAK PETOG TJEDNA

Ti si mi blagoslov!

*„Ljubim te, Jahve, kreposti moja! Jahve,
hridino moja, utvrdo moja spase moj;
Bože moj, pećino moja kojoj se utječem, štite moj,
snago spasenja moga, tvrđavo moja!”*

(Ps 18, 2-3)

Sve je milost. Sve što trenutno doživljam, bez iznimke daje mi priliku biti nositelj blagoslova za druge, za sebe. Umjesto da živim svoj život u samoći, odvojen od drugih, u nedostatku smisla i u psihičkom nezadovoljstvu u kojem se vrtim oko sebe, mogu postati svjestan da sve što mislim, živim ili osjećam u svakom trenutku može postati izvor blagoslova. Sve ovisi o tome kako sebe doživljam i kako doživljam ono što radim.

Dovoljno je da se sjećam one pripovijesti o gradnji katedrale. Naime, za vrijeme jedne gradnje trojici klesara postavljeno je pitanje: „Što tu radiš?” Prvi je odgovorio s dosadom u glasu: „Kako vidiš, klešem kamen.” Drugi reče: „Zarađujem novac da prehranim sebe i svoju obitelj.” Treći je odgovorio radosno: „Gradim veliku katedralu!”

To je bilo isti posao, ali svaki ga je na drugačiji način doživio. U tome je razlika. Prvome je to dosadno, teret, muka. Drugome je to za zaradu, ali trećem je izvor sreće i ponosa jer je svjestan da sudjeluje u velikom djelu koje će ostati za više naraštaja. Najmanji čin koji izvršim može primati veliku važnost, ovisno o smislu i stavu kojim ga činim. Zato nam Mala Terezija poručuje da čak i mala igla koju pokupimo s poda s ljubavlju može spasiti jednu dušu.

Ono obično pismo koje stavljam na poštu, onaj prekidač koji stisnem u svojoj sobi, ova maramica koju pospremim, može me povezati sa svima koji u istom trenutku naprave jednaku gestu.

Blagoslivljam ih i primam blagoslov. Time što se povezuje s onim što činim, time što ga izvršavam s ljubavlju bez obzira na moguće poteškoće i prepreke, uvijek mogu postati izvor blagoslova za mnoge, izvor žive vode. Dovoljno je vjerovati. Jer „*koji vjeruje u mene!*” - kao što reče Pismo: „*Rijeke će žive vode poteći iz njegove utrobe!*” (Iv 7, 38). Mogu dakle primati i davati blagoslov Božji cijeloga svoga života ukoliko svaku gestu svakodnevice činim sa sviješću, povezujući se s onima koji čine isto poput mene, prikazujući Bogu moguće dobre i loše trenutke, poteškoće i pogreške, promašaje i uspjehe. Sve bez iznimke može biti prikazano.

Prikazati Gospodinu osobe s kojima ću se susretati danas, one na koje sam mislio i one koji misle na mene, one koje su mi telefonirali ili su to pokušali činiti, one koji su mi poslali e-poštu, one koji rade sa mnom, one koji su putovali sa mnom u istom autobusu... Posebno smijem prikazati Gospodinu one koji me nisu baš razumjeli ili koje nisam razumio, one s kojima sam se svađao, koje sam svjesno ili nesvjesno povrijedio; smijem prikazati onog vozača kojeg sam psovao jer je krivo vozio... sve prikazati i blagoslivljati. Ako u ovom trenutku dok čitam ove rečenice zastanem malo i mislim na te ljude, bez kritike, bez usporedbe, bez suda mogu osjetiti kako raste u meni osjećaj ispunjenja i radosti. Rađa se duboka povezanost sa svima, i tako može u meni rasti Ljubav. Doživljam predokus Neba.

Mi smo jedni drugima izvor blagoslova! Samo trebamo postati toga svjesni! Blagoslovljen ti dan!,

SUBOTA PETOG TJEDNA

Sadi žireve vjere!

„Ako je vaša vjera velika poput gorušičina zrna...”

(Lk 17, 6)

U filmu „*The man who planted trees*” koji prenosi jednu istinitu životnu priču, Jean Giono nam prepričava povijest jednog nezaboravnog susreta. U potrazi za otkrivanjem vrhova u Alpama, potpuno nepoznatim turistima, prošao je zemlje s užasnim prirodnim uvjetima kao što su sušna zemlja i napuštena sela u kojima puše vjetar nepodnošljivom žestinom. Nalazio se oko 1300 metara iznad morske visine gdje je sve bilo golo i bezbojno.

U tim uvjetima i usred nevjerojatne pustoši, u potrazi za vodom, on susreće jednog pastira s tridesetak ovaca. Njegova ga je sigurnost, mirnoća i ozbiljnost djelovanja jako iznenadila i ulijevala u njega nadu. Dao mu je piti iz njegove posude od tikve. Odveo ga je u svoju kućicu od kamena i nakon podjeljenog objeda promatrao ga kako umače u jednu kantu vode malu torbu u koju je pažljivo stavio izabrane i izbrojene žireve. Zatim naš pastir udara zemlju željeznim štapom, posadi žir i nježno zatrpa rupu. Tako je posadio na tom brdu 100 žireva s neopisivom pažnjom i brigom. Neumorno čini iste postupke sutradan i sljedeće dane.

Već tri godine on sadi stabla u toj samoći. Zasadio ih je sto tisuća. Na tih sto tisuća, dvadeset tisuća je izraslo. Na tih dvadeset tisuća, računao je izgubiti još pola zbog glodavaca ili zbog drugih nepredvidivih situacija. Ostalo je deset tisuća hrastova koji će rasti na tom mjestu u kojem prije nije bilo ničega.

Ime pastira bilo je Elzéard Bouffier. Umro je 1947. Godine. Nakon što je proživio svoju mladost, povukao se u samoću u kojoj je uživao živjeti dosta sretno sa svojim stadom i psom. Smatrao je da bi ta država nestala zbog nedostatka drveća i, budući da nije imao

druge važne obveze u životu, odlučio je donekle riješiti to stanje. Ako mu Bog podari život, u trideset godina zasadit će toliko stabala da bi tih deset tisuća bilo samo kap u moru. Pet godina kasnije, nakon Prvog svjetskog rata, Jean Giono navratio je do Elzearda i promatrao novi grandiozan i divan izgled šume hrastova i bukvi dužine 11 kilometra i širine tri kilometra. Život se vratio! Voda ponovno teče. Povratkom nade na tom mjestu ponovno su ljudi gradili kuće s krasnim vrtovima i voćnjacima u kojima je naraslo zdravo povrće, voće, cvijeće...

A Jean Giono, pomislivši da je sve to došlo iz ruku i duše jednog čovjeka bez pomoći tehnike, zaključio je: „Taj Božji atlet slijedio je svoj san, a za pobjedu bilo je potrebno boriti se i pobijediti trenutke očaja... Kada pomislim da je jedan čovjek s jednim tijelom i jednim duhom uspio pretvoriti jednu pustinju u ovu Kanaansku zemlju, uvjeren sam da se treba diviti ljudskosti, unatoč svemu. Kada uzmem u obzir ustrajnost, nesebičnu posvećenost duha potrebnu da bi došlo do ovog preobražaja, ispunjava me neizmjereno poštovanje za ovog starog neukog seljaka koji je umio izvršiti djelo dostojno Boga.”

Taj pastir učinio je vrlo jednostavno ono što je smatrao potrebnim za život. I tako su žirevi njegove svakodnevne vjere vratili isušenoj zemlji zelenilo. Tako i mi možemo uz Božju pomoć promijeniti naizgled nemoguće situacije u moguće, samo je potrebna mala vjera u moć Onog koji je pobijedio i smrt!

Neizlječiva ljubav

„Duša mi je nasmrt žalosna. Ostanite ovdje i bdijte sa mnom!”

I ode malo dalje, pade ničice moleći:

„Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoiđe ova čaša.

Ali ne kako ja hoću, nego kako hoćeš ti.”

(Mt 26, 38-39)

Na teškom putu prema kalvariji Isus nam pokazuje put. Najprije nas poziva da poput njega nađemo snagu u molitvi kako bismo stigli do cilja. „Ostanite ovdje i bdijte sa mnom!” Hoćemo li imati snagu bdijeti s njime? Ili ćemo se baciti u zagrljaj duhovnog i tjelesnog sna poput Petra, Jakova i Ivana? U svojoj molitvi Isus prosi: „Ako je moguće, neka me mimoiđe ova čaša.” I odmah dodaje kako nas je naučio u Očenašu: „Ali ne kako ja hoću, nego kako hoćeš ti”, „Budi volja tvoja!” Pravo i posljednje Isusovo iskušenje bilo bi da ustane na prvi dio ove molitve i bježi od križa. No, već je izraz „Oče moj” jači od iskušenja.

Nadalje, nema ljepšeg stava i želje prema Ocu od „Budi volja tvoja!” No, zar je Božja volja za svoga ljubljenog muka i smrt? Isto tako, nameće se pitanje je li Njegova volja da se prepuštamo samom iskušenju. U Očenašu molimo „ne uvedi nas u napast”, ali Bog ne želi za svoju djecu ništa loše. On želi za njih život u punini, sada i do vječnosti. To je život koji nam donosi Duh Sveti, ispunjen odbijanjem svakog zla i svakog iskušenja. To je Kristov put. Put bez bijega, nepovratni put. Taj put ide preko Križa, znaka smrti za one koji ne vide njegov smisao, znaka Uskrnuća za kršćane. „Ne uvedi nas u napast” znači da je Kristova pobjeda nad zlim potpuna. U njoj je Neprijatelj predan Bogu koji nas izbavlja iz iskušenja.

Neka nas Gospodin budi i nauči ispravno moliti. Krist je prošao teški put promašaja, ali zna da u svemu posljednju riječ ima Otac

kod kojeg nema neuspjeha i čija je volja uvijek pobjeda njegovih vjernika. Unatoč svemu što nas zatvara u teškom snu, Bog neprestano nastavlja pružati svoje prijateljstvo. On na poseban način očituje tu prijateljsku ljubav upravo u trenutku naših slabosti i izdaje. Na Judin poljubac odgovara lijepom riječju: „*Prijatelju...*” (Mt 26, 50). I tako se nama obraća u trenutku kada tonemo u zlo: „*Prijatelju, predaj se meni, pružam ti ruku...*”

Razmišljajući o Isusovoj molitvi, možda iznenađuje nas činjenica prividne šutnje Boga Oca na tu molitvu. I zbog te Božje šutnje, mi smo ponekad u napasti, kao jedan od ondašnjih učenika, preuzeti stvar u vlastite ruke. Onoga koji je potegnuo mač iz korica i odsjekao uho sluge velikog svećenika, Isus jasno opominje: „*Vrati mač na njegovo mjesto jer svi koji se mača laćaju, od mača i ginu.*” (Mt 26, 52) Bog je mogao izabrati drugi put da izbavi svog Sina, mogao je poslati „*više od dvanaest legija anđela*” (Mt 26, 53), kako bi Bog izbavio svog Sina od križa, da ga mimoide ta gorka čaša.

Ali je ljubav Kristova prema čovjeku ostala neizlječiva i pobjedonosna. Bog je mogao objaviti svoju moć na način na koji to radimo mi ljudi, ali je htio biti dosljedan do kraja. Od rođenja do smrti vidi se paradoks našeg Boga. Iskusili smo dokle i kuda može ići ljubav, velika Božja moć nad zlim.

Hvala ti, Gospodine, za tu ljubav! Nauči me ići Tvojim stazama, da Tvoja žrtva za mene ne bude uzaludna.

VELIKI PONEDJELJAK

Božji posao

„Evo Sluge mojega koga podupirem, mog izabranika, miljenika duše moje. Na njega sam svoga duha izlio da donosi pravo narodima.”

(Iz 42, 1)

Naše današnje obiteljske situacije nam govore o šarenim bojama našeg društva. Promatrajući to danas možemo imati dojam da je nasilje postalo način na koji čovjek želi živjeti. Nasilje na političko-društvenoj razini, razni ratovi po svijetu, internetska nasilja, nasilja po našim obiteljima, nad ženama, među mladima, djecom... No, najžalosnija je činjenje nasilja u nekim religijama u ime Boga.

Kada promatramo rođenje našeg Gospodina, znamo da je uzeo put malenosti, krhkosti i poniženja. Nije dao prostor nasilju. Nje-gov govor uvijek je bio prožet ljubavlju, dobrotom, sućuti. Njegova logika je, dakle, nenasilna. Mnoge su obitelji shvatile i posvojile tu logiku. To se odražava u njihovom životu i u životu njihove djece. Danas zahvaljujem Bogu na takvima i molim za one koji nisu baš uspjeli na tom putu.

Ako je druženje s Bogom izvor pozitivnog rasta u čovječnosti – jer kršćanstvo ne nudi negativno ni nasilno – danas je pomalo neshvatljivo da je kršćanski odgoj kroz vjeronauk i katehezu postao upitan i osporavan. Roditelji će se buniti protiv ovog ili onog vjeroučitelja, svećenika, vjernika. No, opet sam Bogu zahvalan na onima koji shvaćaju da budućnost djece uvelike ovisi o tome te da ne čini čovjeka čovjekom samo materijalni uspjeh, već je jako bitna i duhovna dimenzija. Hvala roditeljima dječaka čiji ću tekst ovdje ostaviti odraslima za razmišljanje. Vjerujem da to što piše dolazi od odgoja koji je primio od svojih roditelja. Tako je mogao sebi obrazložiti našu vjeru.

Osmogodišnji dječak o Bogu piše: „Najvažniji Božji posao je stvarati ljude. Kad neki čovjek umre, on na njegovo mjesto postavi drugoga da se brine o životu na zemlji. Da si olakša posao, Bog ljude stvara kao novorođenčad, a kako ne bi gubio dragocjeno vrijeme, povjerava ih njihovim tatama i mamama da ih oni nauče govoriti i hodati. Mislim da je to jako dobar sustav. Drugi važan Božji posao je uslišavati molitve. Bog sve vidi, sve čuje, svugdje je prisutan i zbog toga je jako zaposlen, stoga ne biste trebali roditeljima dosađivati i moljakati za one stvari za koje su vam rekli da ih ne možete dobiti.”

„Ateisti su ljudi koji ne vjeruju u Boga. Mislim da takvih nema u našem gradu, barem ne među onima koji dolaze u crkvu.

Isus je Božji Sin i on je činio gotovo nemoguće: hodao je po vodi, činio čuda i govorio o Bogu ljudima koji ga nisu željeli slušati.

Sada svome Ocu pomaže tako što uslišava molitve. Ljudi mogu moliti koliko žele i sigurni su da će biti uslišani jer je jedan od njih dvojice uvijek u službi.

Na vjeronauk treba ići redovito zato što to Boga jako veseli, a ako ikoga treba razveseliti, onda je to upravo Bog. Nemojte izostajati s vjeronauka zbog odlaska na more ili drugih sitnih zadovoljstava, to nije ispravno!

Ako ne vjerujete u Boga, osim što ćete biti ateisti, bit ćete i jako osamljeni, jer vaši roditelji ne mogu uvijek biti uz vas, a Bog može. Dobro je znati da je Bog tu kad ste u mraku, kad vas je strah i kad ne znate plivati, a veliki dečki vas bace u dubinu. Ne bismo smjeli misliti samo na stvari koje Bog za nas čini. Mislim da me je Bog ovdje postavio i da me može premjestiti kad god želi. Eto, zato vjerujem u Boga.” (Bruno Ferrero)

VELIKI UTORAK

Poznaje tvoje slabosti

Kaže mu Šimun Petar:

„Gospodine, kamo to odlaziš?”

Isus mu odgovori:

„Kamo ja odlazim, ti zasad ne možeš poći za mnom.

No poći ćeš poslije.”

Nato će mu Petar:

„Gospodine, a zašto sada ne bih mogao poći za tobom?

Život ću svoj položiti za tebe!”

Odgovori Isus:

„**Život ćeš svoj položiti za mene?**

Zaista, zaista, kažem ti:

Pijetao neće zapjevati dok me triput ne zatajiš.”

U ovom 13. poglavlju Ivanova Evanđelja koje valja danas pažljivo pročitati, Isus doživljava dvije izdaje, odnosno daje jasno da znanja istinu o dvjema izdajama. U ovom poglavlju, Petar igra glavnu ulogu. Doduše, nije on izdao Isusa, već ga je zanijekao. Dakle, sve počinje od izdaje do nijekanja. To znači, potpuno odricanje od Učitelja. Svatko od nas postaje Petar u nekim svijetlim trenucima našeg života, kada obećajemo sve Bogu, gorimo samo za njega, mislimo da ćemo preobraziti svijet, spremni smo na sve, imamo dojam da je sve na mjestu, ali neprestano nam nešto ili netko govori da se smirimo, da ne ovisi sve o nama, da mu dopustimo da on čini volju Oca. Pita nas neprestano sa smješkom na licu: „Život ćeš svoj položiti za mene?”

I kod nas se kasnije Isus suočava s gorkim razočaranjima, kako sam potvrđuje u ovom odlomku, ali on nam unaprijed kaže sve, pokazuje nam da se ne trebamo toliko njemu obećati, da budemo

ono što jesmo. Ponekad trebamo šutjeti, ali ne kao Juda, nego kao ostali, ili kao Ivan koji će kasnije biti uz njega kod Križa.

Mnogi znaju koliko je bolno iskustvo izdaje, razočaranja i napuštanja dragih nam ljudi: supruge, supruga, rodbine, prijatelja... Ali Isus nije bio neki naivni sanjar. On je došao spasiti ono što je bilo na putu izgubljenosti. I sam je žestoko pogođen dramom ljudske slabosti, nestabilnosti i nestalnosti. On dolazi staviti se na mjesto gdje su muškarci i žene prevareni, izdani i napušteni. Stavio se u situacije u kojima je njihovo povjerenje povrijeđeno, zgaženo i izbačeno.

Juda je morao imati neka opravdanja. U njegovim očima, Isus je propustio neke prilike u kojima je možda trebao popraviti neke situacije. Nije se borio žestoko. Možda je Juda očekivao da tom izdajom Isus pokaže svoju pravu dominaciju nad svim situacijama, a ako odbije, onda je Isusova propast zaslužena. Ali nije shvatio izvor i logiku Spasiteljeve moći: *„Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde.”* (Iv 18, 36).

Uvijek se mogu naći neki razlozi da čovjek prevari i izda čovjeka. Unatoč svemu, bilo bi bolje griješiti iz uobraženosti i nepromišljenosti, poput Petra. Koja je u konačnici razlika između Judine izdaje i Petrova nijekanja? Ne treba tražiti s visine, nego s nizine. Petar je gorko oplakivao svoju slabost *„I iziđe te gorko zaplaka.”* (Lk 22, 62), prihvatio je sramotu svoje odsutnosti kod križa, ali to ga ne sprečava trčati na grob s ljubljenim učenikom. Sve je to pripremiло Petra da prima Kristov oprost ispovijedajući nepobjedivu ljubav prema Spasitelju.

VELIKA SRIJEDA

Osluškuj tišinu!

„Gospod Jahve dade mi jezik vješt da znam riječju krijepiti umorne.

Svako jutro on mi uho budi da ga slušam kao učenici.”

(Iz 50, 4)

Jedne nedjelje, dok u mirnoći svoje sobe nakon svetih misa slušam preko interneta jedan francuski radioprogram, čujem jednu kroniku. Bila je jednostavna, mirna, poetska, lagana. Novinar je počeo rečenicom „Sve je zanimljivo”. Rekao sam si: „Pa nije valjda moguće!? Baš nije zanimljivo što sam ovako umoran zatvoren u svojoj sobi. Međutim, zanimljivo je pomisliti da je ipak to zanimljivo. Tom, po glasu zanimljivom, novinaru nisu zanimljive samo velike teme za promišljanje, nego sve sitnice u životu. „Sve nam daje novosti o svijetu i o nama samima, ako dobro čujemo”. I tako je on ispričao nekoliko sitnih događaja i njihove simptome. Najprije je spomenuo zbunjenost jedne svoje prijateljice nako sprovoda u Londonu. U trenutku sahrane svećenik je poškropio tijelo... prskalicom!

Drugi događaj. Čini se da u jednom dijelu grada mladi običavahu vandalizirati unutarnji dio autobusa čim u njega uđu. Uprava je imala dobru ideju - pustiti cijelim putem i u svim autobusima isključivo Mozartove skladbe, a to je rezultiralo napuštanjem autobusa.

Jedan drugi primjer koji je taj novinar naveo odnosi se na Romkinju i njezinu djecu negdje u Parizu na terasi jedne pivnice. Čim su iz pivnice počeli svirati Bachove skladbe, ona je pokupila svoju djecu i napustila mjesto velikom ljutnjom govoreći: „Hajdemo odavde, to je sotonska glazba.” Prirodna alergija(?) na takvu glazbu kao da je sam užas!? Sve je zanimljivo. Takva glazba, kao izraz čovjekove vrhunske sposobnosti, postala je mnogima užas. Istina, *de gustibus non disputandum est, tj.o ukusima se ne raspravlja.*

S druge strane, kaže naš novinar, mi smo poplavljeni „uniformiranom bučnom glazbom koja oduševljava do kosti (...) kao da više ne podnosimo tišinu. Šutnja nestaje sve više i više iz svijeta”. Zato on sugerira, između ostalog, kao lijek da se obratimo Johnu Cageu (1912.-1992.), glasovitom američkom skladatelju koji je smatrao da šutnja može postati glazba, pa čak i temelj našeg odnosa prema glazbi. Zato je skladao svoje glasovito djelo pod naslovom 4’33”, tj. četiri minute i trideset tri sekunde. Čega? Šutnje, naravno.

Sve te male događaje iz svakodnevnog života možemo gledati s velikim pesimizmom ili optimizmom. Naš novinar u tim događajima vidi „prethodne znakove jedne oluje”. Kraj svijeta? Nije on sam u takvim pognozama. Nestanak orijentacije, kraj velikih ideala, pobjeda uskih komforta, vladanje konzumerizma, veličanje egoizma, itd. Kao da naš svijet funkcionira sve bolje i bolje, ali i sve gore i gore.

To je vječna priča o polupraznoj ili polupunoj čaši. Da ima velikih promjena, nitko u to ne sumnja. Ima promjena koje najavljuju određeni kraj i određeni početak, svršetak starog svijeta u kojem smo se rodili i početak novog, boljeg svijeta? Ali sve to ovisi o meni, o tebi, o nama svima već danas, tamo gdje jesmo! Važno je u svemu tome čvrsto stajati na zemlji i krenuti sigurnim koracima s Njim!

VELIKI ČETVRTAK

Hvala na razumijevanju...

*Što da uzvratim Gospodinu za sve što mi je učinio?
Uzet ću čašu spasenja i zazvat ću ime Gospodnje.*

(Ps 116, 12-13)

Godine 2008., još kao bogoslov, na putu prema jednoj župi, imao sam priliku pasivno sudjelovati u komentarima „kršćana” u jednom autobusu. Bio je to ponedjeljak. Obično se komentira svećenikova propovijed. Koja oduševljenja, razočaranja, kritike...! No, taj ponedjeljak imao sam dojam da su se ljudi ustali na lijevu nogu. Razočarani do kostiju! Riječi koje sam imao priliku tiho slušati iz njihovih komentara jasno govore o stanju njihove duše, ali i vjere. Oni su, naravno, katolici, ili se barem tako deklariraju.

U tom trenutku imao sam u glavi oluju pitanja i propitkivanja svojeg zvanja. Vjerujem da ima istine u svemu što su rekli, no jedina stvar koja mi se jako sviđela je reakcija jedne od sugovornica: „Ljudi, zar ne bi bilo bolje da idete svom svećeniku reći u lice što vam se ne sviđa?” Nastala je jedna grobna tišina! Ipak, želio bih danas zahvaliti svakom vjerniku na razumijevanju prema svećenicima.

Hvala što ih „podnosite” unatoč razočaranjima!

Hvala što imate hrabrost reći im svoje stavove i mišljenja!

Hvala što shvaćate da nemaju svi dar birokracije, sjajnih govora, osjećaja za sve!

Hvala što ih ne osuđujete po izgledu, nego tek nakon osobnog razgovora s njima!

Hvala što im pomažete da ne nastupaju za neke svoje osobne interese, nego za interese Kraljevstva Nebeskoga!

Hvala što ih razumijete u nekim njihovim burnim i nepromišljenim reakcijama, a da ipak kasnije nađete vremena da im dajete do znanja!

Hvala što shvaćate trenutke njihovih nenadahnuća!

Hvala što shvaćate da nisu tu kao servisne stanice, nego kao prostor za duhovni susret i razgovor!

Hvala što shvaćate da loše ponašanje pojedinih svećenika nije stav Crkve!

Hvala što često puta riskirate svoj život za njih i tako potvrđujete da je obnova Crkve i promjena loših strana njezinih službenika moguća tek u trenucima velikog i rizičnog truda za činiti dobro!

Hvala što ulazite u misli svećenika da biste ih bolje shvatili!

Hvala što podnosite trenutke kada previše govorite, kada znaju govoriti o svemu i svima, a da pritom ne dopuste Riječi da siđe u srce svakog od vas!

Hvala što znate puno o njima, a opet molite za njih!

Hvala što ne gubite priliku moliti za njih, posebno kada vidite da ne shvaćaju da bi prva žrtva njihovih propovijedi i govora trebala biti oni sami!

Hvala što im dajete do znanja da bi njihov govor trebao vrijediti ne samo za one koji znaju teologiju, koji su u Crkvi i koji su im prijatelji, nego bi trebali govoriti i za one koje sami ne vide, koji ih ignoriraju, za one koji nikada neće doći u crkvu.

Hvala što ih podsjećate na to da uvijek imaju dva slušatelja: jedno vidljivo i jedno nevidljivo, skriveno!

Hvala što ih upućujete na prvu opasnost njihovih govora: govoriti samo onima koji su već unutra!

Puno hvala na upozorenju za drugu opasnost: govoriti samo onima koji su izvan. Jer tako će oni iz dana u dan govoriti onima koji znaju i onima koji ne znaju, onima koji su za njih i onima koji su protiv njih.

Hvala što razumiješ da je on ponekad tužan dok se svi smiju, a da se smije dok su neki tužni!

Hvala što se ne čudiš pred tim bićima nadarenim onostranim moćima i koji su ipak jedni od vas, siromašni kao vi, grešni kao vi, ali toliko svjesni svoje nesavršenosti da žive za ono odozgo!

Hvala što razumiješ kada ponekad šute jer je njihova tajna upravo zatvorena u šutnji molitve!

Hvala što zajedno s njima nosiš njihovu veličinu, ali i samoću!

Hvala što ih neprestano svojim životom podsjećaš da je Euharistija trenutak u kojem izbivaju iz svijeta kako bi ga liječili u njegove dubine!

Najviše ti hvala što moliš za njih unatoč svemu, i što ćeš danas, na dan ustanovljenja Euharistije i svetog reda moliti za njih ovo:

DUŠO KRISTOVA POSVETI GA

Podsjeti ga, Gospodine, da je njegovo svećeništvo tvoje svećeništvo. Učini ne samo da bude ljubljen, nego da može ljubiti kao što ti ljubiš. Daj mu dar svoga mira.

TIJELO KRISTOVO, SPASI GA!

Nahrani i njega sobom dok on nas hrani. Nemoj da gladuje usred obilja. Spasi ga, Gospodine, i od nas, njegovih vjernika.

KRVI KRISTOVA, NAPOJI GA!

Obnavljaj njegov žar svakoga dana, učini da bude svima dostupan, da žeda za dušama i da pije Tvoju čašu do dna, Gospodine, i u radosti i u žalosti.

VODO IZ PRSIJU KRISTOVIH, OPERI GA!

Obnovi, Gospodine, obećanje njegova krštenja, milost potvrde i obećanje njegova ređenja.

Učini novom svaku njegovu svetu misu.

Privuci ga, Gospodine, na križ k sebi, da ne padne.

Drži ga čvrsto uza se tako da s tobom uskrsne.

Daj, Gospodine, da bude vrijedan povjerenja i da ga on sam ima.

O DORRI ISUSE, USLIŠI GA!

Poslušaj, Gospodine, kada te moli za pomoć, kada ne zna što bi učinio. Usliši ga, Gospodine, kada iz dubine srca zavapi k tebi. Budi mu prijatelj, Gospodine.

MEĐU RANE SVOJE SAKRIJ GA!

Zaštiti ga, Gospodine, od njega sama; on je samo čovjek kao i drugi. Spriječi sve one koji bi htjeli uništiti njegovo čovještvo i njegovo svećeništvo. On je tvoj, Gospodine. Drži ga na dlanu svoje ruke, Gospodine. Ne dopusti da ikakva gorčina uđe u njegovo srce. Daj da uvijek ostane sjedinjen s euharistijom, istodobno s Tobom i Tvojom Crkvom.

OD NEPRIJATELJA ZLOGA, BRANI GA!

Čuvaj ga i brani od sotone i njegovih zlih duhova koji bi ga htjeli proždreti i raspršiti njegovo stado koje si mu dao. Naoružaj ga, Gospodine, darovima Duha Svetoga.

NA ČASU SMRTI ZOVNI GA!

Gospodine, Ti po njemu spašavaš druge, ali on sam sebe ne može spasiti ako Ti ne budeš s njim sve do kraja. Često je sam i uplašen. Stani uz njega da ga ojačaš. Isuse, blagoslovi našega svećenika.

VELIKI PETAK

Uzvišenje Križa

*„Tebi se, Jahve, utječem, o, da se ne postidim nikada:
u svojoj me pravdi izbavi! U tvoje ruke duh svoj predajem:
otkupi me, Jahve, Bože vjerni.”*

(Ps 31, 2.6)

Čovjek je trajno u potrazi za uporištem, za čvrstom točkom u neminovnim promjenama života. Vjernik danas može naći to uporište u jednoj snazi jedne slabosti, u snazi križa Krista Spasitelja. Iako se danas čini neprimjerenim, govor o križu središte je naše vjere. Čitav Isusov život treba shvatiti kao put prema križu. Naime, Bog je uzeo našu slabost, odrekao se svoje moći postavši čovjekom kako bi nama pokazao veličinu svoje snage. Isus je odbacio ljudsku moć da bi nam dao božansku snagu. O tome nam svjedoči sveti Pavao u svojim poslanicama. Na osobit način u poslanici Filipljanima (Fil 2,6-11) prenosi strahotu Kristova poniženja na križu, ali isto tako i veličinu njegove proslave. U tome se dogodila najveća povijesno-spasenjska tragedija: tragedija Križa koje se danas posebno spominjemo.

Ovaj tekst ima, kako je dolje prikazano, dvostruku putanju - silaznu i uzlaznu. U silaznoj putanji Isus je izabrao napuštanje svog božanskog uzvišenja, odrekao se svog naravnog prava sve do poniženja i „smrti na križu”. U uzlaznoj putanji događa se otkrivanje Kristove božanske moći, njegove slave uskrsnuća. Time se Isus nakon smrti ponovno objavljuje u sjaju svog božanskoga veličanstva. Bog, kojem je bio poslušan do smrti *radi nas ljudi i radi našega spasenja*, sada ga na poseban način *preuzvisuje*.

Događaj uskrsnuća vrhunac je Kristovog Križa. Nema, dakle, kod Boga smrti bez uskrsnuća. Nema Velikog petka bez uskrsnuća. Nakon žrtvene poslušnosti Sina, slijedi slavljenički odgovor Oca

kojemu se pridružuje poklonstvo čovječanstva i stvorenja. Pavao jasno ističe da Isusov križ završava u sjaju uskrsnuća. Zato za nas vjernike nije neprimjeren govor o križu, jer po križu ulazimo u smrt s Kristom. To nipošto ne znači naš ulazaku u ponor, već *silazak* koji je izvršio Krist da bi omogućio *uzlazak* svih nas iz ponora smrti.

Ukratko, Kristov križ izvor je milosti i spasenja, ali i zadatak za svakoga kršćana. Zato naš život treba biti uronjen u Krista sve do smrti s njime. Po križu svijet više nije u tami, nego živi u svjetlu koje je omogućilo uskrsnuće. Stoga, vjernički život ne smije biti odvojen od Kristova križa jer, bez njega, sve gubi smisao. U tom smislu, sveti Franjo Saleški prikladno primjećuje da je „nesretna smrt bez ljubavi Spasiteljeve. Nesretna je ljubav bez smrti Spasiteljeve... Na Kalvariji ne može biti života bez ljubavi ni ljubavi bez smrti Spasiteljeve. Sve je ili vječna smrt ili vječna ljubav. I sva kršćanska mudrost sastoji se u valjanom odabiru između ovoga dva.” Samo u potpunom prihvaćanju slabosti križa, slabosti naših životnih muka i križeva može se za nas pojaviti pravi Uskrs. Danas pred ovim otajstvom, vjernik se ne bi smio bojati smrti ni života. Jer sve nas vodi Onaj koji je pobijedio smrt i dao život!

<p><i>On, trajni lik Božji nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom nego sam sebe „opljeni” uzevši lik sluge postavši ljudima sličan obličjem čovjeku nalik ponizi sam sebe poslušan do smrti</i></p>		<p><i>na slavu Boga Oca. „Isus Krist jest Gospodin!” I svaki će jezik priznati: nebesnika, zemnika i podzemnika prigne svako koljeno da se na ime Isusovo ime nad svakim imenom i darova mu ime Bog njega preuzvisi</i></p>
	<p><i>smrti na križu.</i></p>	

(Fil 2, 6-11)

VELIKA SUBOTA

*Neka danas u tvome srcu vlada
šutnja. Raspetoga!*

Sadržaj

Umjesto uvoda	3
Čista srijeda	5
Četvrtak nakon čiste srijede	8
Petak nakon čiste srijede	11
Subota nakon čiste srijede	14
Prva korizmena nedjelja	17
Ponedjeljak prvog tjedna	20
Utorak prvog tjedna	22
Srijeda prvog tjedna	24
Četvrtak prvog tjedna	26
Petak prvog tjedna	28
Subota prvog tjedna	30
Druga korizmena nedjelja	32
Ponedjeljak drugog tjedna	34
Utorak drugog tjedna	36
Srijeda drugog tjedna	38
Četvrtak drugog tjedna	40
Petak drugog tjedna	42
Subota drugog tjedna	45
Treća korizmena nedjelja	47
Tjedan povratka Očevoj kući	49
Ponedjeljak trećeg tjedna	50
Utorak trećeg tjedna	52
Srijeda trećeg tjedna	53
Četvrtak trećeg tjedna	54
Petak trećeg tjedna	56
Subota trećeg tjedna	57

Četvrta korizmena nedjelja	59
Ponedjeljak četvrtog tjedna	63
Utorak četvrtog tjedna	66
Srijeda četvrtog tjedna	69
Četvrtak četvrtog tjedna	72
Petak četvrtog tjedna	74
Subota četvrtog tjedna	78
Peta korizmena nedjelja	80
Ponedjeljak petog tjedna	83
Utorak petog tjedna	86
Srijeda petog tjedna	88
Četvrtak petog tjedna	90
Petak petog tjedna	92
Subota petog tjedna	94
Cvjetnica	96
Veliki ponedjeljak	98
Veliki utorak	100
Velika srijeda	102
Veliki četvrtak	104
Veliki petak	108
Velika subota	110